

RAPORT EWALUACYJNY ZA 2024 ROK

Stowarzyszenie Dolina Pilicy

LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU STOWARZYSZENIA DOLINA PILICY W RAMACH PS WPR NA LATA 2023-2027

Stowarzyszenie
Dolina Pilicy

Dofinansowane przez
Unię Europejską

MARZEC 2025

Spis treści

I. Słownik skrótów	4
II. Wstęp	4
III. Zakres badania i metodologia	4
3.1 Cel i zakres badania.....	4
3.2 Kryteria ewaluacji	5
3.3 Metody i techniki badawcze.....	6
3.4 Odbiorcy ewaluacji.....	6
IV. Efektywność pracy biura Stowarzyszenia Dolina Pilicy i jego organów, w tym jakość doradztwa.....	7
4.1 Efektywność pracy pracowników biura Stowarzyszenia	7
4.1.1 Ocena jakości doradztwa udzielanego przez pracowników biura LGD.....	8
4.1.2 Dostępność biura	8
4.1.3 Stan realizacji Planu Komunikacji/Planu szkoleń oraz działań animacyjno-integracyjnych i wyłączeniowych skierowanych do lokalnej społeczności.....	8
4.2 Efektywność pracy organów decyzyjnych Stowarzyszenia	9
4.3 Sprawność podejmowanych decyzji przez Stowarzyszenie Dolina Pilicy oraz stosowanie obowiązujących przepisów i wytycznych	10
V. Postęp rzeczowy LSR w zakresie stopnia osiągnięcia mierzalnych wskaźników wykonalności celów	11
5.1 Stopień realizacji celów i wskaźników LSR	11
VI. Postęp finansowy w zakresie stanu realizacji budżetu w poszczególnych naborach i możliwości osiągnięcia kamieni milowych, z uwzględnieniem czynników zewnętrznych wpływających na tempo kontraktacji oraz tempo realizacji projektów/grantów – wdrażanie i zarządzanie LSR.....	14
6.1 Stopień realizacji budżetu LSR	14
6.2 Kamienie milowe	17
6.3 Czynniki zewnętrzne wpływające na tempo kontraktacji oraz tempo realizacji projektów/grantów.....	17
VII. Harmonogram ogłaszanych konkursów oraz poziom zainteresowania beneficjentów ogłaszanymi naborami - wdrażanie i zarządzanie LSR.....	18
7.1. Zgodność ogłaszanych konkursów z przyjętym harmonogramem.....	18
7.2. Ocena stopnia realizacji zadań w ramach LSR	19
VIII. Efektywność promocji i aktywizacji lokalnej społeczności, zainteresowanie stroną internetową Stowarzyszenia Dolina Pilicy oraz profilem w mediach społecznościowych, udziałem w ofercie informacyjno- promocyjnej, czytelność i skuteczność przekazu, przepływ informacji - zarządzanie LSR.....	19
IX. Jakość procedur oceny i wyboru projektów oraz efektywność lokalnych kryteriów wyboru – wdrażanie LSR	21
9.1. Sposoby i efektywność przepływu informacji	21

9.2. Sprawność w podejmowaniu decyzji	22
9.3. Skuteczność stosowania procedur	22
9.4. Analiza zgodności oceny projektów z LSR.....	22
9.5. Analiza oceny projektów wg lokalnych kryteriów wyboru w odniesieniu do przyjętych zasad i Wytucznych.....	22
X. Postrzeganie Stowarzyszenia Dolina Pilicy w otoczeniu, ocena jakości partnerstwa.....	23
10.1 Skuteczność, użyteczność i trwałość wykorzystywanych narzędzi promocji	23
XI. Identyfikacja zmian w otoczeniu LSR i czynników zakłócających, celem podjęcia działań zaradczych.....	23
11.1 Efektywność, trafność i trwałość aktywizacji lokalnej społeczności	23
XII. Analiza wyników badania ankietowego on-line.....	24
12.1 Opis grupy badanej.....	24
12.2 Wyniki badania ankietowanego	25
12.3 Wnioski z badania ankietowego	38
XIII. Wnioski i zalecenia.....	38

I. Słownik skrótów

LGD/Stowarzyszenie – Stowarzyszenie Dolina Pilicy

LSR - Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2023-2027

EFROW - Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

PS WPR - Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

ZW – Zarząd Województwa Łódzkiego

CSOB - Centralny System Obsługi Beneficjentów

WoPP - wniosek o przyznanie pomocy

II. Wstęp

Niniejszy raport przedstawia wyniki badania ewaluacyjnego przeprowadzonego przez zespół biura Lokalnej Grupy Działania w ramach realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Dolina Pilicy. Celem ewaluacji jest ocena skuteczności wdrażania strategii, efektywności podejmowanych działań oraz ich wpływu na rozwój społeczno-gospodarczy obszaru objętego LSR.

Raport został opracowany zgodnie z założeniami rozdziału X. Monitoring i ewaluacja Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2023-2027. Dostarcza kompleksowych informacji na temat realizacji działań prowadzonych przez Stowarzyszenie w 2024 roku.

Przeprowadzona analiza ma charakter ewaluacji bieżącej (on-going) i koncentruje się na ocenie stopnia realizacji wskaźników celów LSR, zgodności realizowanych projektów z założonymi priorytetami oraz funkcjonowania Stowarzyszenia Dolina Pilicy jako Lokalnej Grupy Działania. Kluczowym elementem ewaluacji jest również identyfikacja mocnych stron oraz potencjalnych barier w procesie wdrażania strategii, co umożliwi sformułowanie rekomendacji usprawniających przyszłe działania.

Raport stanowi istotne narzędzie monitorowania postępów w realizacji LSR oraz oceny efektywności wsparcia udzielanego mieszkańcom i lokalnym podmiotom. Wyniki badania dostarczą cennych informacji, które przyczynią się do optymalizacji działań LGD oraz lepszego wykorzystania dostępnych środków w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej.

III. Zakres badania i metodologia

3.1 Cel i zakres badania

Głównym celem przeprowadzonej ewaluacji była bieżąca ocena stopnia wdrażania założeń Lokalnej Strategii Rozwoju osiągniętego dzięki realizacji poszczególnych działań wykonanych w 2024 roku oraz ocena funkcjonowania LGD.

Zakres badania:

- przedmiotowy - przedmiotem ewaluacji są zadania zrealizowane przez LGD w celu wypełnienia założeń określonych w LSR;
- czasowy - raport dotyczy postępów realizacji LSR i funkcjonowania LGD - od 07.03.2024 r. (podpisanie umowy ramowej na wdrażanie LSR) – 31.12.2024 r.;
- przestrzenny - zakres przestrzenny raportu obejmuje obszar wszystkich gmin należących do Stowarzyszenia Dolina Pilicy tj. gmin: Aleksandrów, Czerniewice,

Lubochnia, Mniszków, Poświętne, Rzeczyca, Sławno, Tomaszów Mazowiecki, Wielgomłyny oraz obszaru miast i gmin: Drzewica, Inowódz, Przedbórz, Sulejów, Wolbórz, Opoczno.

W procesie ewaluacji w zakresie wdrażania i zarządzania LSR badaniu przede wszystkim poddano:

- efektywność pracy biura Stowarzyszenia Dolina Pilicy i jego organów, w tym jakość doradztwa, stan realizacji Planu komunikacji / Planu szkoleń oraz działań animacyjno-integracyjnych i wyłączeniowych skierowanych do lokalnej społeczności, dostępność biura, sprawność podejmowania decyzji przez Stowarzyszenie Dolina Pilicy oraz stosowanie obowiązujących przepisów i wytycznych – zarządzanie LSR;
- postęp rzeczowy LSR w zakresie stopnia osiągnięcia mierzalnych wskaźników wykonalności celów – wdrażanie LSR;
- postęp finansowy w zakresie stanu realizacji budżetu w poszczególnych naborach i możliwości osiągnięcia kamieni milowych, z uwzględnieniem czynników zewnętrznych wpływających na tempo kontraktacji oraz tempo realizacji projektów/grantów – wdrażanie i zarządzanie LSR;
- harmonogram ogłaszanych konkursów oraz poziom zainteresowania beneficjentów ogłaszanymi naborami – wdrażanie i zarządzanie LSR;
- efektywność promocji i aktywizacji lokalnej społeczności, zainteresowanie stroną internetową Stowarzyszenia Dolina Pilicy oraz profilem w mediach społecznościowych, udziałem w ofercie informacyjno-promocyjnej, czytelność i skuteczność przekazu, przepływ informacji – zarządzanie LSR;
- jakość procedur oceny i wyboru projektów oraz efektywności lokalnych kryteriów wyboru – wdrażanie LSR;
- postrzeganie Stowarzyszenia Dolina Pilicy w otoczeniu, ocena jakości partnerstwa – zarządzanie LSR;
- identyfikację zmian w otoczeniu LSR i czynników zakłócających, celem podjęcia działań zaradczych – wdrażanie LSR.

3.2 Kryteria ewaluacji

Kryteria ewaluacji to zestaw standardów wykorzystywanych do oceny i wartościowania. Stanowią pryzmat, przez który ewaluator patrzy na ewaluowane przedsięwzięcie, oceniając strategię pod kątem stopnia spełniania określonego kryterium.

Kryteria wykorzystywane przez LGD w procesie badania ewaluacyjnego to:

- trafność – określa, w jakim stopniu cele LSR odpowiadają na zidentyfikowane problemy i potrzeby lokalnej społeczności;
- efektywność – ocena stopnia „opłacalności” projektu, czyli relacji między poniesionymi nakładami a uzyskanymi rezultatami;
- skuteczność – w jakim stopniu cele projektu, ustalone na etapie planowania, zostały osiągnięte;
- użyteczność – ocena stopnia, w jakim rezultaty projektu zaspokajają potrzeby beneficjentów;
- trwałość – czy pozytywne efekty projektu będą utrzymywać się po zakończeniu finansowania zewnętrznego oraz czy projekt ma potencjał do długoterminowego wpływu na rozwój obszaru LGD.

3.3 Metody i techniki badawcze

W ramach badania ewaluacyjnego zastosowano następujące metody i techniki badawcze:

1. Analiza danych zastanych: treść Lokalnej Strategii Rozwoju, dokumenty LGD dotyczące oceny projektów, w tym listy z wyboru operacji, sprawozdania z działalności LGD, protokoły z posiedzeń Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia, Rady, Zarządu, Komisji Rewizyjnej, wyniki z przeprowadzonych kontroli, dane z monitoringu wdrażania LSR, rejestry danych prowadzone przez LGD, dane pozyskane z Zarządu Województwa Łódzkiego/CSOB, GUS, statystyki odwiedzin na profilu społecznościowym LGD.
2. Badania ankietowe: badania bezpośrednie wśród potencjalnych beneficjentów dotyczące jakości świadczonych usług doradczych, badania monitorujące z realizacji operacji skierowane do beneficjentów działań LGD, badania on-line, dotyczące efektywności działań Stowarzyszenia oraz opinii mieszkańców na temat warunków życia w ich gminie.

3.4 Odbiorcy ewaluacji

Odbiorcy badań ewaluacyjnych LGD Stowarzyszenia Dolina Pilicy to przede wszystkim różne grupy interesariuszy, którzy mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie i rozwój lokalnej społeczności. Odbiorcami niniejszego raportu będą:

1. Członkowie Stowarzyszenia – w tym przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, rolników, którzy są bezpośrednio zaangażowani w realizację projektów i działań w ramach LGD. Ewaluacja dostarcza im cennych informacji o efektywności realizowanych inicjatyw i może wskazać obszary do poprawy.
2. Beneficjenci projektów LGD – zarówno osoby indywidualne, przedsiębiorstwa, stowarzyszenia, które skorzystały z funduszy lub usług oferowanych przez Stowarzyszenie. Badania ewaluacyjne pozwalają określić, w jakim stopniu zrealizowane projekty spełniły oczekiwania beneficjentów oraz jakie miały rzeczywiste efekty w ich życiu.
3. Lokalna społeczność – mieszkańcy gmin, którzy niekoniecznie są bezpośrednimi uczestnikami projektów, ale mogą odczuwać ich skutki w postaci poprawy infrastruktury, wzrostu atrakcyjności turystycznej regionu czy zwiększenia liczby miejsc pracy. Badania ewaluacyjne pomagają zrozumieć wpływ działań LGD na codzienne życie społeczności.
4. Instytucje finansujące – zarówno krajowe, jak i unijne instytucje odpowiedzialne za wspieranie działań LGD, w tym Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, jako Instytucja nadzorująca wdrażanie PS WPR na lata 2023-2027, w ramach w ramach interwencji I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS). Raporty z badań ewaluacyjnych dostarczają im informacji o prawidłowości wykorzystania funduszy, a także o efektywności działań finansowanych z tych środków.

Badania ewaluacyjne przeprowadzane przez Stowarzyszenie Dolina Pilicy mają na celu nie tylko ocenę skuteczności zrealizowanych działań, ale także identyfikację mocnych stron oraz obszarów do poprawy w przyszłych inicjatywach, co pozwala na lepsze dostosowanie działań LGD do potrzeb i oczekiwań lokalnej społeczności.

IV. Efektywność pracy biura Stowarzyszenia Dolina Pilicy i jego organów, w tym jakość doradztwa.

4.1 Efektywność pracy pracowników biura Stowarzyszenia

Biuro Stowarzyszenie Dolina Pilicy działa na podstawie Regulaminu Pracy Biura, który został zatwierdzony uchwałą nr XIX/3/2022 Zarządu Stowarzyszenia Dolina Pilicy z dn. 07.12.2022 r. Regulamin określa zasady funkcjonowania biura Stowarzyszenia Dolina Pilicy, ramowy zakres działania i kompetencji biura, organizację i porządek w procesie pracy oraz inne postanowienia związane z działalnością biura Stowarzyszenia.

Na dzień 31.12.2024 r. na umowę o pracę na pełny etat w biurze zatrudnionych było 6 osób na stanowiskach: kierownik biura, koordynatorzy projektów, specjalista ds. księgowości i kadr, specjalista ds. informatyczno-administracyjno-promocyjnych. Pracownicy biura LGD świadczą prace na rzecz pracodawcy zgodnie z indywidualnie przekazanymi zakresami obowiązków i uprawnień.

Do obowiązków wszystkich pracowników biura należy świadczenie bezpłatnego doradztwa w zakresie możliwości pozyskania wsparcia na realizację przedsięwzięć ze środków unijnych.

W 2024 roku pracownicy biura LGD odpowiedzialni byli przede wszystkim za:

- podpisanie umowy nr 00013.UM05.6572.10020.2023 o warunkach i sposobie realizacji LSR na lata 2023-2027,
- podpisanie umowy nr 00004.UM05.65720.00004.2024 o przyznaniu pomocy w ramach interwencji I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS),
- przygotowywanie procedur oceny i wyboru operacji Stowarzyszenia Dolina Pilicy dla projektów finansowanych z EFRROW,
- przygotowywanie procedur ustalania i zmiany niebudzących wątpliwości interpretacyjnych kryteriów wyboru operacji,
- przygotowywanie procedur oceny wniosków o powierzenie grantów oraz wyboru Grantobiorców w ramach EFRROW,
- ustalenie zasad przeprowadzenia monitoringu i ewaluacji Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Dolina Pilicy na lata 2023-2027
- przeprowadzenie konsultacji społecznych dot. Procedury ustalania i zmiany niebudzących wątpliwości interpretacyjnych kryteriów wyboru operacji,
- przeprowadzenie konsultacji społecznych dot. Procedury oceny i wyboru operacji Stowarzyszenia Dolina Pilicy dla projektów finansowanych z EFRROW,
- przeprowadzenie konsultacji społecznych dot. Procedury oceny wniosków o powierzenie grantów oraz wyboru Grantobiorców w ramach EFRROW,
- przygotowanie oraz aktualizację harmonogramu naborów, szkoleń oraz realizacji Planu Komunikacji,
- organizację i przeprowadzenie warsztatów pt. "Innowacje społeczne dla wsi",
- przygotowanie oraz publikację broszury informacyjnej o możliwości uzyskania wsparcia w okresie 2023-2027,
- przygotowanie oraz publikację ankiety monitorującej z realizacji operacji w ramach interwencji I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) - komponent Wdrażanie LSR objętej Planem Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027,
- wydanie Katalogu Marki Dolina Pilicy zwolnij bieg 2024-2025,

- doradztwo udzielane potencjalnym beneficjentom na temat zasad przyznawania pomocy na realizację operacji w ramach LSR oraz przygotowywania wniosku o przyznanie pomocy i prowadzenie ewidencji udzielonego doradztwa,
- realizację celów Planu Komunikacji,
- pracownicy na bieżąco uczestniczyli również w konferencjach związanych z działalnością LGD i prowadzili działania związane z bieżącą pracą Stowarzyszenia.

Zarząd stowarzyszenia bardzo dobrze ocenia pracę pracowników biura. Podczas pracy podwładni opanowali w stopniu zaawansowanym wytyczne Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. Zdobyli wiedzę o możliwości uzyskania wsparcia w ramach interwencji I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS). Pracownicy wyróżniają się przede wszystkim zaangażowaniem, umiejętnością szybkiego rozwiązywania problemów oraz nawiązywania pozytywnych relacji z potencjalnymi beneficjentami.

4.1.1 Ocena jakości doradztwa udzielanego przez pracowników biura LGD

W roku 2024 Stowarzyszenie Dolina Pilicy nie prowadziło żadnych naborów wniosków w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 dla interwencji I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS), w związku z tym pracownicy biura LGD nie prowadzili doradztwa. Udzielane informacje potencjalnym beneficjentom koncentrowały się jedynie na wymogach w zakresie realizacji operacji w poszczególnych zakresach tematycznych, planowanych terminach uruchomienia naborów.

4.1.2 Dostępność biura

Siedziba biura Stowarzyszenie Dolina Pilicy znajduje się w Tomaszowie Mazowieckim przy ul. św. Antoniego 55. Biuro LGD otwarte jest w godzinach 8⁰⁰-16⁰⁰ od poniedziałku do piątku. Stowarzyszenie posiada maila: dolinapilicy@onet.eu, biuro@dolinapilicy.pl oraz stronę internetową: dolinapilicy.pl.

4.1.3 Stan realizacji Planu Komunikacji/Planu szkoleń oraz działań animacyjno-integracyjnych i wyłączeniowych skierowanych do lokalnej społeczności

Plan Komunikacji na 2024 rok został zrealizowany w całości po aktualizacjach. Zrealizowano następujące działania komunikacyjne:

1. Kampania informacyjno-promocyjna

- Opublikowano 4 Artykuły na stronach internetowych UG i/lub jednostkach im podległych – zamieszczone artykuły dotyczą uczestnictwa w spotkaniach otwartych pt. Innowacje społeczne dla wsi organizowanych przez LGD.
- Opublikowano 4 Artykuły na stronie internetowej LGD: broszura informacyjna o możliwości wsparcia w okresie 2023-2027, zaproszenie na „SMART Villages – szkolenie warsztatowe w Drzewicy”, zaproszenie na „SMART Villages – szkolenie warsztatowe w Twardej”, relacja ze spotkań otwartych pt. „Innowacje społeczne dla wsi” oraz 4 artykuły portalu społecznościowym: zaproszenie na „SMART Villages – szkolenie warsztatowe w Drzewicy”, zaproszenie na „SMART Villages – szkolenie warsztatowe w Twardej”, relacja ze spotkań otwartych pt. „Innowacje społeczne dla wsi”, promocja Katalogu produktów, usług i inicjatyw Marki Dolina Pilicy zwolnij bieg...

- Zrealizowano 2 spotkania otwarte: 21.10.2024 r. w Gminie Drzewicy oraz 22.10.2024 r. w Gminie Tomaszów Mazowiecki odbyły się warsztaty pt. "Innowacje społeczne dla wsi", które poprowadziły panie dr hab. Katarzyna Zajda i dr Agnieszka Michalska-Żyła z Uniwersytetu Łódzkiego.
 - Zrealizowano 2 nośniki promocyjne: roll-up, tablica informacyjna.
2. Organizacja wydarzeń, imprez, warsztatów, szkoleń, konkursów, wyjazdów studyjno-szkoleniowych, poznanie dobrych praktyk, kampania informacyjno-promocyjna
- Publikacja Marka lokalna Dolina Pilicy - opracowano i wydano w ilości 1000 sztuk „Katalog produktów, usług i inicjatyw Marki Dolina Pilicy zwolnij bieg...”
 - Nośniki/Materiały/Gadżety promujące produkty marki lokalnej Dolina Pilicy - wydano 2 x po 5000 szt. hologramów promujących produkty Marki Dolina Pilicy zwolnij bieg...

Pan szkoleń dla członków organu decyzyjnego i pracowników biura LGD na 2024 rok został zatwierdzony w dn. 27.06.2024 r. natomiast zaktualizowany w dn. 12.12.2024 r. Pierwotnie zaplanowane szkolenia: z obsługi generatora on-line, w zakresie podniesienia wiedzy i kompetencji pracowników, w zakresie oceny wniosków w celu podniesienia wiedzy i kompetencji organu decyzyjnego przeniesiono na I półrocze 2025 r. Wynikało to z opóźnień zatwierdzania i wprowadzania zmian systemowych mających obowiązywać w zakresie wdrażania LSR w perspektywie finansowej 2023-2027. W zaktualizowanym planie szkoleń wprowadzono dodatkowo szkolenie z obsługi Portalu Usług Elektronicznych. Zmiana ta wynika z wypełnienia zobowiązania LGD, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt. 2 lit. f umowy o przyznaniu pomocy w ramach interwencji I.13.1 LEADER/ Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) – komponent Zarządzanie LSR.

Zgodnie z Planem szkoleń dla członków organu decyzyjnego i pracowników biura, pracownicy biura w terminie 7 listopad 2024 uczestniczyli w szkoleniu zorganizowanym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z zakresu funkcjonalności systemu wspierającego obsługę wniosków. Szkolenie odbyło się w trybie zdalnym. Obejmowało zagadnienia z zakresu m.in.: panelu PUE (dla Wnioskodawcy), w tym: sposób logowania się do PUE, ogólne informacje dla Wnioskodawcy jak poruszać się po PUE (obsługa wysyłki i odbioru pism, korekta, wycofanie, inna korespondencja), sposób autoryzacji wysyłki WoPP, funkcje pełnomocnika, kontroli, płatności, przedstawiono makietę wniosku o przyznanie pomocy.

4.2 Efektywność pracy organów decyzyjnych Stowarzyszenia

Zgodnie ze Statutem Stowarzyszenia Dolina Pilicy z dn. 7.12.2022 r. władzami (organami) Stowarzyszenia są Walne Zebranie Członków, Zarząd, Komisja Rewizyjna, Rada.

Walne Zebranie Członków jest najwyższą władzą Stowarzyszenia i podejmuje najważniejsze dla funkcjonowania LGD decyzje. Na dzień 31 grudnia 2024 r. liczba członków Stowarzyszenia wynosiła 157 członków zwyczajnych. W roku kalendarzowym 2024 nie odbyło się Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia Dolina Pilicy.

Zarząd Stowarzyszenia w 2024 roku odbył 2 posiedzenia, podczas których Członkowie Zarządu uzgadniali, konsultowali i opiniowali sprawy bieżące, w tym sprawy dotyczące przygotowywania dokumentów niezbędnych do rozpoczęcia naborów wniosków o przyznanie pomocy. Na posiedzeniu w dn. 28.06.2024 r. uczestniczyło 10 osób, na posiedzeniu w dn. 26.11.2024 r. uczestniczyło 12 osób. W 2024 roku podjęto łącznie 13 uchwał. Dotyczyły one następujących zagadnień:

- wygaśnięcia członkostwa w Stowarzyszeniu Dolina Pilicy,
- przyjęcia nowych członków Stowarzyszenia Dolina Pilicy,
- zatwierdzenia sprawozdania finansowego za okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.,

- zatwierdzenia sprawozdania z Monitoringu realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Dolina Pilicy,
- przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości i Zakładowego Planu Kont przy realizacji operacji w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 dla interwencji I.13.1 LEADER/RLKS – komponent Zarządzanie LSR,
- zatwierdzenia procedur oceny i wyboru operacji Stowarzyszenia Dolina Pilicy dla projektów finansowanych z EFRROW,
- zatwierdzenia Procedury ustalania i zmiany niebudzących wątpliwości interpretacyjnych kryteriów wyboru operacji,
- zatwierdzenia Procedury oceny wniosków o powierzenie grantów oraz wyboru Grantobiorców w ramach EFRROW,
- zatwierdzenia kryteriów wyboru Grantobiorców,
- ustalenia zasad przeprowadzenia monitoringu i ewaluacji Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Dolina Pilicy na lata 2023-2027,
- aktualizacja Polityki Ochrony Danych Osobowych w Stowarzyszeniu Dolina Pilicy,
- zwołania Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Dolina Pilicy.

Ponadto członkowie Zarządu uzgadniali, konsultowali i opiniowali wiele spraw bieżących, będąc z pracownikami biura w kontakcie telefonicznym, mailowym i osobistym. Na dzień 31.12.2024 r. Zarząd LGD liczył 15 osób.

Organem kontroli i nadzoru wewnętrznego jest Komisja Rewizyjna. W roku kalendarzowym 2024 nie odbyło się posiedzenie Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia Dolina Pilicy. Na dzień 31.12.2024 r. skład Komisji Rewizyjnej liczył 5 osób.

Rada Stowarzyszenia Dolina Pilicy w 2024 roku odbyła 1 posiedzenie w dn. 31.01.2024 r. , które dotyczyło perspektywy PROW na lata 2014-2020. W posiedzeniu uczestniczyło 8 osób. Dokonano analizy proponowanych zmian oraz wydania opinii w zakresie możliwości zmiany umów o przyznanie pomocy zawartych w ramach złożonych wniosków w naborze nr 1/2023 w zakresie § 2. ust.1 pkt.2 a Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. z późn. zmianami. Członkami Rady są przedstawiciele sektora społecznego, gospodarczego, publicznego oraz mieszkańcy. Skład Rady na dzień 31.12.2024 r. liczył 15 osób.

4.3 Sprawność podejmowanych decyzji przez Stowarzyszenie Dolina Pilicy oraz stosowanie obowiązujących przepisów i wytycznych

Stowarzyszenie Dolina Pilicy sprawnie podejmuje decyzje w zakresie zarządzania i planowania pracą biura dot. przyszłych naborów oraz wykonania Planu Komunikacji, a także Planu szkoleń. W odpowiednim tempie osiąga zamierzone cele dotyczące realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2023-2027 oraz umowy nr 00013.UM05.6572.10020.2023 o warunkach i sposobie realizacji LSR na lata 2023-2027. Wszelkie procedury i dokumenty wewnętrzne LGD na bieżąco są dostosowywane do obecnie obowiązujących przepisów i wraz z wypracowaną strukturą organizacyjną stanowią spójny system wdrażania LSR. Aktywność LGD w realizacji działań wspierających realizację LSR jest wysoka i koncentruje się zwłaszcza w obszarze działań informacyjno-promocyjnych, jak również integracji lokalnej społeczności. Pozytywną rolę w motywowaniu lokalnych podmiotów i mieszkańców do korzystania ze środków przeznaczonych na realizację LSR odgrywa doradztwo i działalność informacyjno-promocyjna, jaką LGD prowadzi wśród lokalnej społeczności.

V. Postęp rzeczowy LSR w zakresie stopnia osiągnięcia mierzalnych wskaźników wykonalności celów

5.1 Stopień realizacji celów i wskaźników LSR

Rzeczowy postęp we wdrażaniu LSR został przedstawiony w załączniku do Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2023–2027 – Formularz 2: Plan działania. Zgodnie z przyjętymi założeniami, na rok 2024 nie przewidziano przeprowadzenia naborów, co skutkuje brakiem osiągnięcia mierzalnych wskaźników wykonalności celów wdrażania LSR. W konsekwencji, mimo zerowych wartości wskaźników produktu/rezultatu w roku sprawozdawczym, stan ten jest w pełni zgodny z przyjętymi założeniami planu. Realizacja LSR pod względem merytorycznym przebiegła zgodnie z ustalonym harmonogramem.

Stopień realizacji celów i wskaźników LSR obrazuje poniższa tabela.

Tab. 1 Stopień realizacji celów i wskaźników LSR

Nazwa Przedsięwzięcia	Nazwa wskaźnika	Rodzaj wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika	Wartość wskaźnika planowana do osiągnięcia do 31.12.2024 r.	Wartość osiągniętych wskaźników
CEL OGÓLNY 1. POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA NA OBSZARZE LSR, ZWIĘKSZENIE WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO ORAZ AKTYWIZACJA					
<i>Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury publicznej oraz poprawa dostępu do usług dla lokalnych społeczności</i>	Liczba utworzonych / dostosowanych /doposażonych obiektów ogólnodostępnej infrastruktury publicznej	Produkt	15 szt.	-	-
	Liczba utworzonych / dostosowanych /doposażonych obiektów ogólnodostępnej infrastruktury publicznej służących włączeniu społecznemu seniorów, ludzi młodych lub osób w niekorzystnej sytuacji	Produkt	15 szt.	-	-
	Liczba doposażonych podmiotów w celu zwiększenia dostępu do usług dla lokalnych społeczności	Produkt	45 szt.	-	-
	Odsetek ludności wiejskiej korzystającej z lepszego dostępu do usług i infrastruktury dzięki wsparciu z WPR	Rezultat	2 850 os.	-	-
<i>Aktywizowanie mieszkańców poprzez organizacje i wspieranie inicjatyw</i>	Liczba podjętych inicjatyw	Produkt	20 szt.	-	-
	Liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń, wymiany wiedzy lub biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarowania zasobami	Rezultat	400 os.	-	-
<i>Inicjatywy integrujące i animujące ludzi młodych, seniorów oraz osoby w niekorzystnej sytuacji</i>	Liczba wydarzeń integrujących i animujących ludzi młodych oraz osoby w niekorzystnej sytuacji	Produkt	20 szt.	-	-
	Liczba wydarzeń w zakresie włączenia społecznego, cyfrowego seniorów oraz osób w niekorzystnej sytuacji	Produkt	20 szt.	-	-
	Liczba osób objętych wspieranymi projektami włączenia społecznego	Rezultat	800 os.	-	-
	Liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń, wymiany wiedzy lub biorących udział w grupach	Rezultat	400 os.	-	-

	operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarowania zasobami				
<i>Budowa oddolnych koncepcji rozwoju obszarów wiejskich (Smart Village)</i>	Liczba podmiotów przygotowujących koncepcje Smart Village	Produkt	20 szt.	-	-
	Liczba wspieranych strategii inteligentnych wsi	Rezultat	10 szt.	-	-
<i>Wspieranie inicjatyw partnerskich</i>	Liczba projektów partnerskich ukierunkowanych na aktywizację mieszkańców i poznanie dobrych praktyk	Produkt	2 szt.	-	-
	Liczba osób objętych wspieranymi projektami włączenia społecznego	Rezultat	40 os.	-	-
	Liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń, wymiany wiedzy lub biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarowania zasobami	Rezultat	40 os.	-	-
CEL OGÓLNY 2. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPU DO USŁUG KOMERCYJNYCH ORAZ OFERTY ZWIĄZANEJ Z GOSPODARKĄ DOŚWIADCZEŃ					
<i>Rozwój pozarolniczej działalności gospodarczej w sferze komercyjnych usług</i>	Liczba operacji polegających na utworzeniu bądź rozwoju przedsiębiorstwa	Produkt	20 szt.	-	-
	Nowe miejsca pracy objęte wsparciem w ramach WPR	Rezultat	18 szt.	-	-
<i>Innowacyjna oferta gospodarki doświadczeń oraz oferta spędzania czasu wolnego</i>	Liczba operacji polegających na rozwoju gospodarstw agroturystycznych z gospodarką doświadczeń	Produkt	1 szt.	-	-
	Liczba operacji polegających na utworzeniu zagród edukacyjnych z gospodarką doświadczeń	Produkt	2 szt.	-	-
	Liczba operacji w partnerstwie ukierunkowanych na rozwój oferty spędzania czasu wolnego	Produkt	1 szt.	-	-
	Nowe miejsca pracy objęte wsparciem w ramach WPR	Rezultat	1 szt.	-	-
	Liczba przedsiębiorstw rolnych w tym przedsiębiorstw zajmujących się biogospodarką, rozwiniętych dzięki wsparciu w ramach WPR	Rezultat	3 szt.	-	-

VI. Postęp finansowy w zakresie stanu realizacji budżetu w poszczególnych naborach i możliwości osiągnięcia kamieni milowych, z uwzględnieniem czynników zewnętrznych wpływających na tempo kontraktacji oraz tempo realizacji projektów/grantów – wdrażanie i zarządzanie LSR

6.1 Stopień realizacji budżetu LSR

Planowany postęp w zakresie realizacji budżetu LGD w ramach komponentu wdrażanie LSR został przedstawiony w załączniku do Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2023-2027 - Formularz 4: Plan wykorzystania budżetu LSR. W bieżącej perspektywie finansowej składanie wniosków o przyznanie pomocy odbywać się będzie za pośrednictwem Centralnego Systemu Obsługi Beneficjentów (CSOB) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Na etapie opracowania strategii, z uwagi na niepewność w zakresie daty jego wdrożenia i prawidłowości funkcjonowania, LGD nie przewidziała na 2024 r. przeprowadzania naborów wniosków, stąd też planowany i rzeczywisty poziom wykorzystania budżetu w roku sprawozdawczym odzwierciedla wartości zerowe. W odniesieniu do powyższego, nie stwierdza się odstępstw w realizacji niniejszego planu finansowego.

Stopień realizacji budżetu LSR w ramach komponent wdrażanie LSR przedstawiono w tabeli nr. 2

Planowany budżetu LGD w zakresie interwencji I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) – komponent zarządzanie LSR został przedstawiony w załączniku do Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2023-2027 - Formularz 3: Budżet LSR. Planowane środki do wykorzystania w całym okresie programowania to 662 500 euro. Stopień realizacji budżetu LSR – komponent zarządzanie LSR ujęty został w tabeli nr 3 obejmuje okres realizacji wydatków od sierpnia do grudnia 2024 roku. W ramach komponentu zarządzanie LSR środki przeznaczone były głównie na bieżące koszty prowadzenie biura, wynagrodzenia pracowników oraz realizację Planu Komunikacji.

Tab. 2 Stopień realizacji budżetu LSR – komponent wdrażanie LSR

Nazwa Przedsięwzięcia	Wysokość zakontraktowanych środków /w Euro/	Plan wykorzystania budżetu na 31.12.2024 /w Euro/	Numer naboru	Wysokość wykorzystania środków /w zł/	Wysokość wykorzystania środków /w Euro/*	Realizacja budżetu /w %/
CEL OGÓLNY 1. POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA NA OBSZARZE LSR, ZWIĘKSZENIE WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO ORAZ AKTYWIZACJA						
1.1 Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury publicznej oraz poprawa dostępu do usług dla lokalnych społeczności	1 799 998,00	0,00	-	0,00	0,00	0,00
1.2 Aktywizowanie mieszkańców poprzez organizacje i wspieranie inicjatyw	177 780,00	0,00	-	0,00	0,00	0,00
1.3 Inicjatywy integrujące i animujące ludzi młodych, seniorów oraz osoby w niekorzystnej sytuacji	240 000,00	0,00	-	0,00	0,00	0,00
1.4 Budowa oddolnych koncepcji rozwoju obszarów wiejskich (Smart Village)	8 602,00	0,00	-	0,00	0,00	0,00
1.5 Wspieranie inicjatyw partnerskich	111 110,00	0,00	-	0,00	0,00	0,00
RAZEM CEL OGÓLNY 1	2 337 490,00	0,00		0,00	0,00	0,00
CEL OGÓLNY 2. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPU DO USŁUG KOMERCYJNYCH ORAZ OFERTY ZWIĄZANEJ Z GOSPODARKĄ DOŚWIADCZEŃ						
2.1 Rozwój pozarolniczej działalności gospodarczej w sferze komercyjnych usług	925 951,00	0,00	-	0,00	0,00	0,00
2.2 Innowacyjna oferta gospodarki doświadczeń oraz oferta spędzania czasu wolnego	236 559,00	0,00	-	0,00	0,00	0,00
RAZEM CEL OGÓLNY 2	1 162 510,00	0,00	-	0,00	0,00	0,00
RAZEM BUDŻET LSR	3 500 000,00	0,00		0,00	0,00	0,00

*Przeliczenia alokacji PLN/ EUR dokonuje się stosując kurs z przedostatniego dnia roboczego grudnia roku sprawozdawczego, publikowany przez Europejski Bank Centralny

Tab. 3 Stopień realizacji budżetu LSR – komponent zarządzenie LSR

Lp.	Zestawienie zadań	Wartość (w PLN)
1.	REALIZACJA PLANU KOMUNIKACJI	26.426,18
1.1.	Kampania informacyjno-promocyjna	1.666,68
1.2.	Kampania informacyjno-promocyjna dotycząca naborów	0,00
1.3.	Udział w targach, wystawach, imprezach, wydarzeniach i spotkaniach o zasięgu lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym itp. Kampania informacyjno-promocyjna	24.759,50
1.4.	Organizacja wydarzeń, imprez, warsztatów, szkoleń, konkursów, wyjazdów studyjno-szkoleniowych, poznanie dobrych praktyk Kampania informacyjno-promocyjna	0,00
1.5.	Innowacyjne działania dla ludzi młodych Kampania informacyjno-promocyjna	0,00
1.6.	Innowacyjne działania dla seniorów Kampania informacyjno-promocyjna	0,00
1.7.	Stacjonarny i mobilny punkt informacyjno-doradczy	0,00
2.	WYNAGRODZENIE PRACOWNIKÓW	307.620,20
2.1.	Wynagrodzenia	257.623,84
2.2.	Pochodne wynagrodzeń	49.996,36
3.	KOSZTY PROWADZENIA BIURA	25.492,52
3.1.	Czynsz	8 299,56
3.2.	Oplaty telefoniczne	1 264,26
3.3.	Sprzątanie biura	1 900,00
3.4.	Delegacje	1 337,94
3.5.	Serwer/domena, strona internetowa	12 690,76
4.	SZKOLENIA DLA PRACOWNIKÓW I ORGANU DECYZYJNEGO	0,00
4.1.	Szkolenia dla pracowników i organu decyzyjnego	0,00
5.	INNE ZADANIA	0,00
5.1.	Inne	0,00
RAZEM		359.538,90

6.2 Kamienie milowe

Zgodnie z zapisami § 9 ust. 1 i 2 Umowy o warunkach i sposobie realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, LGD zobowiązana jest do osiągnięcia określonych kamieni milowych w zakresie wykorzystania zakontraktowanych środków w ramach PS WPR.

Kamienie milowe to mierzalne cele pośrednie, które LGD musi osiągnąć w wyznaczonym czasie, aby zapewnić skuteczność wdrażania LSR. Służą one monitorowaniu postępów i warunkują dalsze finansowanie działań.

Kamienie milowe zostały rozłożone w czasie:

- do 30 czerwca 2026 r. Stowarzyszenie zobowiązane jest do wykorzystania co najmniej 40 % środków przeznaczonych na wdrażanie LSR,
- do 31 grudnia 2027 – co najmniej 80% środków w ramach niniejszego komponentu.

Niespełnienie powyższego wymogu skutkować będzie sankcjami finansowymi w postaci zmniejszenia środków przyznanych na wdrażanie LSR.

Stopień realizacji kamieni milowych obrazuje poniższa tabela.

Tab. 4 Plan wykorzystania budżetu LSR w kontekście osiągnięcia kamieni milowych

Kamienie milowe		Wymagana wysokość wykorzystania środków /w Euro/	Wysokość wykorzystania środków /w zł/	Wysokość wykorzystania środków /w Euro/*	Stopień osiągnięcia kamieni milowych /w %/
Data osiągnięcia	Wymagany procent realizacji budżetu LSR				
30.06.2026	40%	1 400 000,00	0,00	0,00	0%
31.12.2027	80%	2 800 000,00	0,00	0,00	0%

*Przeliczenia alokacji PLN/ EUR dokonuje się stosując kurs z przedostatniego dnia roboczego grudnia roku sprawozdawczego, publikowany przez Europejski Bank Centralny

Uzgodniony z Zarządem Województwa Łódzkiego harmonogram planowanych naborów wniosków o przyznanie pomocy nie przewidywał przeprowadzenia naborów w 2024 r., co skutkuje zerowym poziomem wykorzystania środków w roku sprawozdawczym. W związku z powyższym, mimo iż tabela nie ukazuje postępu w osiąganiu kamieni milowych, realizacja finansowa LSR przebiegała zgodnie z planem.

6.3 Czynniki zewnętrzne wpływające na tempo kontraktacji oraz tempo realizacji projektów/grantów

Pomimo braku odchyień w doniesieniu do realizacji planu finansowego LGD dostrzega pewne obawy w zakresie osiągania kamieni milowych związane z wadliwością działania Centralnego Systemu Obsługi Beneficjentów. CSOB odgrywa kluczową rolę w procesie obsługi wniosków o przyznanie pomocy w ramach naborów prowadzonych przez LGD. Jednakże w trakcie wdrażania tego systemu pojawiły się pewne wyzwania i problemy, które wpływają na efektywność jego działania:

- Ograniczona liczba użytkowników i ról w systemie.

ARiMR przewidziała nadanie uprawnień do CSOB maksymalnie trzem osobom w każdej LGD. Powoduje to trudności w organizacji pracy, zwłaszcza gdy jedna osoba musi pełnić wiele ról jednocześnie. Zdarza się, że jedna osoba posiada uprawnienia zarówno merytoryczne, jak i zatwierdzające, co może prowadzić do obniżenia jakości weryfikacji wniosków.

- Niepoprawna komunikacja między systemami CSOB a ePUE.
Wnioski o przyznanie pomocy „giną” w systemie CSOB. Po wysłaniu przez beneficjenta WoPP w systemie ePUE, wniosek nie jest uwidoczniiony w systemie CSOB. Sytuacja taka jest dla LGD niedopuszczalna. W związku z powyższym w regulaminie naboru zaleca się wprowadzić zapis, zobowiązujący wnioskodawcę do przesłania na adres e-mailowy biura Stowarzyszenia wystawionego przez PUE potwierdzenia złożenia WoPP, podając swoje imię i nazwisko/nazwę wraz z numerem EP, numerem naboru i znakiem sprawy.
- Brak możliwości testowania systemu przed pełnym wdrożeniem.
LGD zgłaszały potrzebę dostępu do wersji testowej wniosków w CSOB, aby móc przeprowadzać szkolenia dla potencjalnych beneficjentów oraz lepiej przygotować się do obsługi systemu. Niestety, na obecnym etapie prac taka funkcjonalność nie została udostępniona, co utrudnia proces szkoleniowy i adaptację do nowego systemu.
- Ograniczenia techniczne i brak elastyczności systemu.
Podczas wypełniania wniosków użytkownicy napotykać na ograniczenia m.in. brak informacji o maksymalnej liczbie znaków w poszczególnych polach czy niemożność wprowadzenia dodatkowych numerów naborów nadanych przez LGD. Takie braki w funkcjonalności systemu mogą prowadzić do błędów i frustracji zarówno po stronie pracowników LGD, jak i wnioskodawców.
- Problemy z hasłami i bezpieczeństwem.
Użytkownicy zgłaszali trudności związane z tworzeniem haseł dostępu do systemu. Brak jasnych wskazówek dotyczących dozwolonych znaków specjalnych prowadził do błędów podczas zakładania kont, co opóźniało proces logowania i rozpoczęcia pracy w systemie.

Zidentyfikowane problemy powodują opóźnienia w ogłaszaniu i realizacji naborów przez LGD, wpływając tym samym na osiągnięcie założonych w LSR wskaźników. W konsekwencji prowadzi to do trudności w utrzymaniu płynności finansowej, niezbędnej do zapewnienia ciągłości funkcjonowania biura.

VII. Harmonogram ogłaszanych konkursów oraz poziom zainteresowania beneficjentów ogłaszanymi naborami - wdrażanie i zarządzanie LSR

7.1. Zgodność ogłaszanych konkursów z przyjętym harmonogramem

Z przyczyn niezależnych od LGD na rok 2024 nie zostały zaplanowane żadne nabory wniosków o przyznanie pomocy, co wynikało m.in. z braku zatwierdzonych procedur i kryteriów wyboru operacji na nowy okres programowania. Harmonogram naborów na rok 2024 był aktualizowany zgodnie z zapisami umowy ramowej.

Na tym etapie nie odnotowano odstępstw w zakresie zgodności ogłaszanych konkursów z przyjętym harmonogramem.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Harmonogram planowanych naborów wniosków na 2024 r.
w ramach wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2023-2027 Stowarzyszenia Dolina Pilicy

Obszar geograficzny	Nazwa interwencji	Cel szczegółowy	Przedsięwzięcie	Zakres projektów	Podmioty uprawnione do ubiegania się o przyznanie pomocy	Planowany termin naboru	Rodzaj operacji	Przewidywany budżet (euro)
-	-	-	-	-	-	-	-	-

7.2. Ocena stopnia realizacji zadań w ramach LSR

W okresie sprawozdawczym nie były prowadzone nabory wniosków, co uniemożliwia określenie poziomu zainteresowania.

VIII. Efektywność promocji i aktywizacji lokalnej społeczności, zainteresowanie stroną internetową Stowarzyszenia Dolina Pilicy oraz profilem w mediach społecznościowych, udziałem w ofercie informacyjno-promocyjnej, czytelność i skuteczność przekazu, przepływ informacji - zarządzanie LSR

Ocena efektywności działań promocyjnych i aktywizacji lokalnej społeczności przez Stowarzyszenie Dolina Pilicy obejmuje m.in. analizę aktywności na stronie internetowej oraz profilach w mediach społecznościowych.

Strona internetowa www.dolinapilicy.pl

Strona pełni rolę głównego źródła informacji o działalności stowarzyszenia, projektach oraz wydarzeniach lokalnych. Nowa odsłona strony internetowej Stowarzyszenia Dolina Pilicy www.dolinapilicy.pl została zaprojektowana i wdrożona w 2024 roku z myślą o czytelności i łatwości nawigacji dla użytkowników. Główne menu jest wyraźnie widoczne i zawiera kategorie takie jak:

- Strona główna
- Aktualności
- Stowarzyszenie
- PS WPR 2023-2027
- Realizowane Projekty

- Publikacje
- Marka Dolina Pilicy
- Kontakt

Taka organizacja umożliwiła szybkie odnalezienie poszukiwanych informacji. Dodatkowo, na stronie dostępne są odnośniki do wersji językowych (PL, EN, DE, FR), co zwiększa jej dostępność dla szerszego grona odbiorców. Na stronie znajduje się Deklaracja dostępności, co sugeruje dbałość o dostosowanie serwisu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Obecność opcji "Przejdź do treści strony", "Przejdź do menu głównego" oraz "Przejdź do regionów objętych LSR" ułatwia nawigację, zwłaszcza dla użytkowników korzystających z czytników ekranu.

Kontakt i informacje dodatkowe: W stopce strony podane są dane kontaktowe, godziny pracy biura oraz odnośniki do Mapy strony, Polityki prywatności i wspomnianej wcześniej Deklaracji dostępności. To ułatwia użytkownikom szybki dostęp do kluczowych informacji.

Strona www.dolinapilicy.pl charakteryzuje się przejrzystym układem, intuicyjną nawigacją oraz dbałością o dostępność, co pozytywnie wpływa na jej czytelność i komfort użytkownika. Nasza strona nie posiada modułu zbierającego dane – licznik odwiedzin na stronie internetowej, zatem nie jest możliwe podanie informacji dotyczącej zainteresowania treściami publikowanymi przez Stowarzyszenie Dolina Pilicy.

Profile w mediach społecznościowych

Stowarzyszenie prowadzi profile na platformach społecznościowych, takich jak Facebook, pod nazwami "Stowarzyszenie Dolina Pilicy" – 3.1 tys. obserwujących oraz "Dolina Pilicy marka lokalna zwolnij bieg" – 958 obserwujących. Regularnie publikowane są tam informacje o bieżących inicjatywach, wydarzeniach oraz promocjach produktów lokalnych. Wysoka liczba odwiedzin mediów społecznościowych wskazuje na duże zainteresowanie działalnością stowarzyszenia.

Inicjatywy promocyjne

Stowarzyszenie aktywnie promowało lokalne produkty i usługi poprzez m.in.:

- zorganizowaliśmy stoiska promujące produkty, usługi i inicjatywy Marki Dolina Pilicy (7 Jarmarków Spalskich, Jarmark Mikołajkowy, Jarmark Wielkanocny)
- przyznaliśmy 12 certyfikatów marki lokalnej Dolina Pilicy zwolnij bieg... 9 produktom przedłużyliśmy na kolejne 2 lata prawo do używania i posługiwania się Znakiem promocyjnym Marka Dolina Pilicy zwolnij bieg...
- opracowano i wydano w ilości 1000 sztuk „Katalog produktów, usług i inicjatyw Marki Dolina Pilicy zwolnij bieg...”
- wydano 2 x po 5000 szt. Hologramy promujące produkty Marki Dolina Pilicy zwolnij bieg...
- zrealizowano 2 nośniki promocyjne: roll-up, tablica informacyjna

Wydarzenia lokalne

Stowarzyszenie angażowało społeczność poprzez:

- współorganizację wydarzenia, takiego jak Lubocheński Festiwal Masła podczas którego Kapituła przyznała prawo do używania tego znaku m.in. producentom okowity miodowej, płatków róży ucieranych z cukrem oraz organizatorom usług jeździeckich.

- pozyskanie 145 508,55 zł na realizację zadania publicznego „Powracając do tradycji, z nowymi umiejętnościami...” finansowanego ze środków budżetu Samorządu Województwa Łódzkiego w ramach otwartego konkursu ofert pt. „Moce nadŁódzkie”. W ramach planowanej realizacji zadania zorganizowaliśmy szereg zajęć szkoleniowo-warsztatowych, dających ich uczestnikom nowe umiejętności i kompetencje, jednocześnie przywołując przy tej okazji wielki potencjał kulturowego dziedzictwa i tradycji obszaru LGD.
- zrealizowanie 2 spotkań otwartych: 21.10.2024 r. w Gminie Drzewicy oraz 22.10.2024 r. w Gminie Tomaszów Mazowiecki odbyły się warsztaty pt. "Innowacje społeczne dla wsi", które poprowadziły panie dr hab. Katarzyna Zajda i dr Agnieszka Michalska-Żyła z Uniwersytetu Łódzkiego. Celem spotkania było zapoznanie uczestników z koncepcją SMART Villages, procesem wdrażania innowacji społecznych oraz wypracowania prototypu nowatorskiego rozwiązania w odniesieniu do zdiagnozowanych problemów. Na warsztatach wypracowano prototypy innowacji społecznych w ramach koncepcji SMART Villages.

IX. Jakość procedur oceny i wyboru projektów oraz efektywność lokalnych kryteriów wyboru – wdrażanie LSR

9.1. Sposoby i efektywność przepływu informacji

Zagadnienie to odnosi się do przepływu informacji między Stowarzyszeniem Dolina Pilicy a wnioskodawcami, w szczególności w kontekście dokumentacji konkursowej ogłaszanej w ramach konkretnych naborów. Zgodnie z § 3 ust. 3 umowy o warunkach i sposobie realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność nr 00013.UM05.6572.10020.2023 w dniu 29.11.2024 r. złożyliśmy do Zarządu Województwa dokumentację:

- Procedury oceny i wyboru operacji dla projektów finansowanych z EFRROW,
- Procedury ustalania niebudzących wątpliwości interpretacyjnych kryteriów wyboru operacji,
- Regulamin Rady,
- Procedury oceny wniosków o powierzenie grantów oraz wyboru grantobiorców w ramach EFRROW uwzględniających kryteria wyboru grantobiorców w ramach projektów grantowych, niebudzący wątpliwości interpretacyjnych szczegółowy opis wyjaśniający ich znaczenie oraz sposób oceny wraz z procedurą ustalania i zmiany tych kryteriów.

Dokumentacja ta wymagała oceny i zatwierdzenia przez Samorząd Województwa, co miało kluczowe znaczenie dla możliwości ogłoszenia konkursów. Ponieważ złożyliśmy ją pod koniec roku, proces jej weryfikacji i zatwierdzenia przez urząd wymagał czasu, co uniemożliwiło ogłoszenie konkursów w 2024 roku, a tym samym prowadzenie działań doradczych związanych z aplikowaniem o środki.

Warto podkreślić, że przed złożeniem dokumentacji została ona udostępniona na stronie internetowej Stowarzyszenia celem konsultacji społecznych. Potencjalni wnioskodawcy mieli możliwość zapoznania się z jej treścią oraz zgłaszania swoich uwag, co zapewniło im wgląd w planowane zasady ubiegania się o wsparcie oraz oceny i wyboru wniosków.

9.2. Sprawność w podejmowaniu decyzji

Ze względu na oczekiwanie na zatwierdzenie ww. dokumentów, proces podejmowania decyzji w zakresie oceny projektów został czasowo wstrzymany. Dokumentacja złożona w listopadzie zostanie zaakceptowana w 2025 roku, zgodnie z procedurami, które przewidują 60 dni na jej ocenę. W związku z tym decyzje o ogłoszeniu naborów oraz ocenie projektów zostały opóźnione do momentu zatwierdzenia dokumentacji. Choć opóźnienie to uniemożliwiło podjęcie dalszych działań w 2024 roku, pozwoli ono na solidne przygotowanie fundamentów do realizacji projektów w nadchodzących latach.

9.3. Skuteczność stosowania procedur

Procedury zostały opracowane wspólnie z innymi LGD, co miało na celu ułatwienie procesu ich stosowania i ujednoczenie zasad. Jednak do momentu ich zatwierdzenia przez Samorząd Województwa, nie mogły być stosowane w praktyce.

9.4. Analiza zgodności oceny projektów z LSR

Z uwagi na brak ogłoszonych naborów w 2024 roku, ocena projektów nie miała miejsca, co uniemożliwiło przeprowadzenie analizy ich zgodności z LSR.

9.5. Analiza oceny projektów wg lokalnych kryteriów wyboru w odniesieniu do przyjętych zasad i Wytocznych

Brak ogłoszonych naborów w 2024 roku, a co za tym idzie brak przeprowadzonych ocen projektów skutkuje brakiem możliwości analizy skuteczności lokalnych kryteriów wyboru w odniesieniu do obowiązujących Wytocznych.

9.6. Ocena jakości stosowanych kryteriów wyboru operacji i procedur

Wraz z dokumentacją złożoną do Zarządu Województwa celem jej zatwierdzenia, przedstawiono również kryteria wyboru grantobiorców. Zgodnie z zapisami LSR, lokalne kryteria są przejrzyste, oparte na specyfice i diagnozie obszaru oraz Wytocznych MRiRW, a ich spełnienie przyczyni się do wyboru operacji realizujących cele LSR. Ostateczny kształt kryteriów został ustalony w wyniku prac Zespołu Roboczego, a następnie zatwierdzony przez Zarząd Stowarzyszenia. Kryteria te odnoszą się do poszczególnych przedsięwzięć realizowanych w ramach projektów grantowych i uwzględniają po dwa kryteria obowiązkowe zgodnie z wymogami PS WPR. Na obecnym etapie trudno jednoznacznie ocenić jakość tych kryteriów, ponieważ nie zostały jeszcze zatwierdzone. W konsekwencji nie ogłaszano konkursów ani nie dokonywano wyboru i oceny operacji według lokalnych kryteriów.

Natomiast kryteria wyboru operacji konkursowych będą opracowywane przed każdym naborem, dostosowane do konkretnego zakresu i przedsięwzięcia, o ile w danym obszarze nie odbył się już wcześniej nabór, poddawane konsultacjom społecznym, zatwierdzane przez Zarząd Stowarzyszenia i razem z Regulaminem naborów wysyłane do ZW.

Opracowane procedury zostały stworzone we współpracy z innymi LGD z województwa łódzkiego, co zapewnia ich wysoką jakość i zgodność z obowiązującymi regulacjami. Ich faktyczna skuteczność będzie mogła zostać oceniona dopiero po ich zatwierdzeniu przez ZW i wdrożeniu w procesie naborów.

X. Postrzeganie Stowarzyszenia Dolina Pilicy w otoczeniu, ocena jakości partnerstwa

10.1 Skuteczność, użyteczność i trwałość wykorzystywanych narzędzi promocji

Wobec wyjątkowo dużej ilości zmian organizacyjno-prawnych towarzyszących rozpoczynającej się obecnej perspektywy finansowej, do końca 2024 roku nie zaplanowano przeprowadzenia w ramach wdrażania LSR żadnego z naborów wniosków. Niemniej jednak w tym czasie pracownicy biura Stowarzyszenia, korzystając z dokumentacji własnej, przeprowadzonych wywiadów z mieszkańcami obszaru, wyników ankiet, wewnętrznych analiz, prowadziło ewaluację on-going w zakresie przede wszystkim postrzegania Stowarzyszenia Dolina Pilicy w otoczeniu społecznym na tle osiemnastoletnich doświadczeń, współpracy z samorządami, organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami, rolnikami, mieszkańcami, mogło ocenić jakość funkcjonującego partnerstwa. Dzięki współpracy wszystkich podmiotów tego partnerstwa powstaje efekt synergii, swoista wartość dodana, niemożliwa do osiągnięcia w przypadku działań podejmowanych indywidualnie. Przeprowadzone badania ankietowe, liczne wypowiedzi uczestników organizowanych przez LGD inicjatyw (spotkania, warsztaty) wskazują na pewne sygnały, iż zachodzące zmiany w następstwie realizacji działań podejmowanych przez LGD ujawniają się również w zmianach mentalnych w większej kreatywności, dbałości o najbliższe otoczenie, otwartości w podejmowaniu wspólnych inicjatyw. Analiza i ocena danych pod kątem skuteczności, użyteczności i trwałości uzyskiwanych pozytywnych efektów wskazuje na duże znaczenie świadomych relacji między członkami Stowarzyszenia, opartymi na pogłębionym partnerstwie i skutecznej komunikacji ze wszystkimi uczestnikami tego procesu. Do tego celu z powodzeniem wykorzystywane są następujące narzędzia promocji:

1. strony internetowe: www.dolinapilicy.pl, www.markadolinapilicy.pl,
2. media społecznościowe – 2 profile na Facebooku.

Wieloletnie doświadczenia Stowarzyszenia we wdrażaniu LSR na przestrzeni już kilku perspektyw finansowych dla interwencji LEADER potwierdziły, iż każde z tych narzędzi promocji wnosi ogromny wkład w maksymalnym bilansie pozytywnych zmian.

XI. Identyfikacja zmian w otoczeniu LSR i czynników zakłócających, celem podjęcia działań zaradczych

11.1 Efektywność, trafność i trwałość aktywizacji lokalnej społeczności

Na obecnym etapie procesu wdrażania LSR trudno doszukać się istotnych zmian w otoczeniu aktualnej LSR wybranej do realizacji przez Komisję ds. wyboru strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność z dnia 17.01.2024 r. uchwałą nr 39/2024. Niewątpliwie elementem destabilizującym lokalne otoczenie jest niestabilna zewnętrzna sytuacja globalna, także niepewne kierunki rozwoju sytuacji w kraju. Ale te elementy zagrożeń i specyfikę czynników zakłócających możemy traktować tylko jako potencjalne. Niemniej jednak niestabilność kursu euro do złotówki będzie już wpływać na konkretne działania w ramach wdrażania LSR. Niezależnie przy tym od skali zmian w otoczeniu, LGD Dolina Pilicy musi utrzymywać jak najbliższy kontakt z lokalnymi mieszkańcami, prowadzić z nimi społeczny dialog, być w ciągłej konsultacji, w procesie decyzyjnym kierować się inkluzywnością i pogłębionymi relacjami w zakresie rozwijanego partnerstwa. W pierwszym półroczu 2024 r. biuro Stowarzyszenia realizując już 6. edycję konkursu na Markę lokalną Dolina Pilicy, której jest animatorem, miało okazję do bardzo wielu kontaktów z jej

użytkownikami. W drugim półroczu 2024 r. w ramach Wojewódzkiego Programu „Moce nadŁódzkie” na całym obszarze LGD przeprowadziło bardzo szeroki zakres warsztatów z udziałem lokalnych społeczności, dających ich uczestnikom nowe umiejętności i kompetencje (projekt: „Powracając do tradycji z nowymi umiejętnościami...”). W dniach 21-22.10.2024 r. dla mieszkańców LGD, z udziałem pracowników Katedry Socjologii i Wsi Uniwersytetu Łódzkiego, w Drzewicy i Twardej zostały zorganizowane szkolenia warsztatowe dotyczące wypracowania przez ich uczestników koncepcji Smart Village. Tych spotkań, a przy tym okazji do rozmów, wywiadów o zbliżającym się procesie wdrażania LSR, było znacznie więcej. Z nich wynikają m.in. obok niecierpliwości, co do opóźnień, obawy dotyczącej wydłużenia procedury realizacji projektów grantowych rozpoczynając ją od ścieżki z Urzędem Marszałkowskim. Pewne obawy dotyczyły również wprowadzenia składania wniosku aplikacyjnego tylko w systemie CSOB.

XII. Analiza wyników badania ankietowego on-line

Stowarzyszenie Dolina Pilicy przeprowadziło badanie ankietowe on-line dotyczące efektywności Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2023-2027, mające na celu ocenę jej wpływu na poprawę jakości społeczności lokalnej oraz skuteczność realizowanych działań. Badanie skierowane było do mieszkańców, beneficjentów oraz partnerów zaangażowanych w rozwój obszaru objętego strategią.

W niniejszym rozdziale przedstawiono wyniki badania, uwzględniając zarówno aspekty ilościowe, jak i jakościowe odpowiedzi respondentów. Wnioski płynące z analizy posłużą do doskonalenia strategii Stowarzyszenia Dolina Pilicy oraz planowania przyszłych działań na rzecz rozwoju regionu.

12.1 Opis grupy badanej

Badanie ankietowe on-line zostało przeprowadzone w IV kwartale 2024 roku i miało na celu ocenę efektywności działań Stowarzyszenia Dolina Pilicy. W badaniu wzięło udział 110 osób, będących mieszkańcami gmin objętych działalnością Stowarzyszenia: gmina Tomaszów Mazowiecki – 16 osób, gmina Lubochnia - 10, gmina Sławno – 9, gmina Czerniewice, Rzeczyca – po 8 ankietowanych, gmina Mniszków, Poświętne oraz miasto i gmina Przedbórz i Opoczno – po 7 osób, gmina Aleksandrów, miasto i gmina Inowłódz oraz Drzewica – po 6 ankietowanych, miasto i gmina Wolbórz – 5 osób, gmina Wielgomłyny oraz gmina i miasto Sulejów - po 4 osoby.

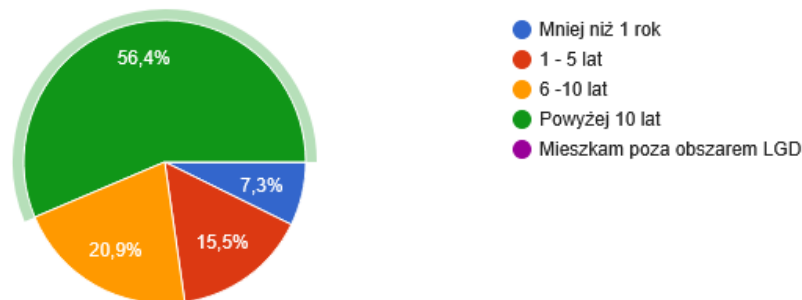
Analiza struktury demograficznej respondentów wykazała, że kobiety stanowiły 55,5% uczestników badania, natomiast mężczyźni – 44,5%. Pod względem wieku najliczniejszą grupę stanowili respondenci w przedziale 26–40 lat (39,1%), a następnie 41–59 lat (31,8%). Osoby powyżej 60. roku życia (15,5%) oraz w wieku 14–25 lat (12,7%) były mniej licznie reprezentowane, natomiast najmniejszy odsetek stanowili uczestnicy poniżej 14. roku życia (0,9%).

Pod względem poziomu wykształcenia dominowali respondenci posiadający wykształcenie wyższe, którzy stanowili 41,8% badanych. Osoby z wykształceniem średnim stanowiły 29,1%, zawodowym/zawodowym branżowym 27,3%, natomiast najmniejszy odsetek ankietowanych posiadał wykształcenie podstawowe 1,8%.

12.2 Wyniki badania ankietowanego

Niniejsze opracowanie prezentuje wyniki przeprowadzonego badania ankietowego. Uzyskane dane stanowią fundament do pogłębionej analizy i interpretacji, umożliwiając formułowanie wniosków oraz opracowanie rekomendacji.

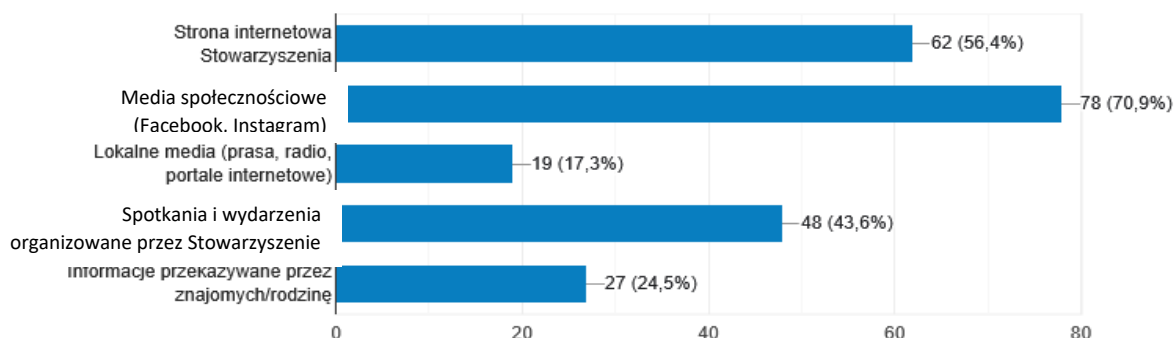
Wykres 1 Rozkład odpowiedzi ankietowanych na pytanie: Jak długo mieszka Pan/Pani na terenie objętym działalnością Stowarzyszenia Dolina Pilicy?

Źródło danych: Opracowanie własne na bazie ankiety internetowej.

Większość respondentów (56,4%) mieszka w obszarze LGD dłużej niż 10 lat, co wskazuje na silne związki mieszkańców z regionem. Blisko 22,8% osób zamieszkuje obszar LGD stosunkowo krótko (poniżej 5 lat), co może sugerować napływ nowych mieszkańców. Osoby mieszkające od 6 do 10 lat stanowią 20,9%, co oznacza, że jest pewna grupa osób, które nie są jeszcze „starymi” mieszkańcami, ale też nie są nowicjuszami. Brak danych o osobach mieszkających poza obszarem LGD, co może wynikać z ich niewielkiej liczby lub nieobjęcia ich badaniem.

Wykres 2 Rozkład odpowiedzi ankietowanych na pytanie: Skąd najczęściej czerpie Pani informacje o działaniach Stowarzyszenia Dolina Pilicy?

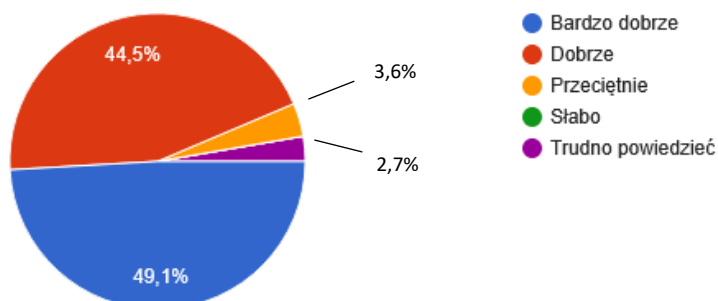

Źródło danych: Opracowanie własne na bazie ankiety internetowej.

Media społecznościowe (Facebook, Instagram) są najpopularniejszym źródłem informacji – aż 78 osób (70,9%) czerpie informacje o działalności Stowarzyszenia z tych kanałów. To sugeruje, że obecność w mediach społecznościowych jest kluczowa dla skutecznej komunikacji. Podobnie sytuacja przedstawia się w przypadku strony internetowej-

korzysta z niej aż 56,4%, jako głównego kanału informacji. 43,6% osób uważa, że spotkania i wydarzenia organizowane przez Stowarzyszenie stanowią istotny środek komunikacji, co pokazuje, że bezpośrednie kontakty i wydarzenia mają duże znaczenie dla lokalnej społeczności. Informacje przekazywane przez znajomych i rodzinę są mniej popularne – korzysta z nich 24,5%. Choć nie jest to dominujące źródło, pokazuje, że rekomendacje wśród społeczności mogą wpływać na przepływ informacji. Lokalne media (prasa, radio, portale internetowe) są najmniej popularnym źródłem – tylko 17,3% czerpie z nich informacje. Na podstawie wyników analizy wykresu, można stwierdzić, że inwestowanie w media społecznościowe oraz stronę internetową powinno być priorytetem, ponieważ te kanały komunikacyjne stanowią główne źródła informacji dla odbiorców i skutecznie docierają do szerokiego kręgu użytkowników.

Wykres 3 Rozkład odpowiedzi ankietowanych na pytanie: Jak ocenia Pan/Pani dostępność i przejrzystość informacji przekazywanych przez Stowarzyszenie?

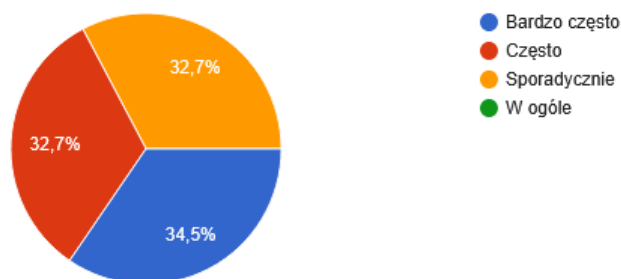

Źródło danych: Opracowanie własne na bazie ankiety internetowej.

Aż 93,6% respondentów oceniło te aspekty jako „bardzo dobrze” (49,1%) lub „dobrze” (44,5%). Oznacza to, że większość osób uważa, że informacje są przekazywane w sposób klarowny i łatwy do zrozumienia, a także dostępne. Tylko 3,6% badanych uznało informacje za przeciętne, co może sugerować, że w niektórych przypadkach można by poprawić pewne elementy komunikacji. Nikt nie wskazał opcji „słabo”, co może świadczyć o braku poważniejszych problemów z dostępnością lub jakością informacji. Warto również zauważyć, że 2,7% respondentów miało trudności w ocenie tej kwestii, co może wynikać z braku pełnej wiedzy lub doświadczenia w korzystaniu z komunikacji Stowarzyszenia.

Podsumowując, wyniki ankiety wskazują na pozytywną opinię na temat dostępności i przejrzystości informacji, z minimalną liczbą osób niezadowolonych lub nie mogących wyrazić jednoznacznej opinii.

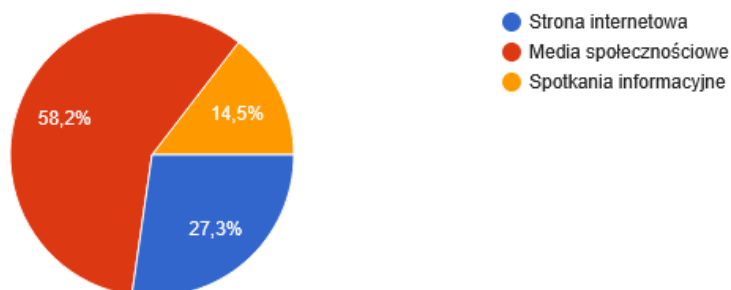
Wykres 4 Rozkład odpowiedzi ankietowanych na pytanie: Jak często korzysta Pan/Pani z informacji publikowanych przez Stowarzyszenie?

Źródło danych: Opracowanie własne na bazie ankiety internetowej.

Większość osób (67,2%) regularnie korzysta z informacji publikowanych przez Stowarzyszenie, z czego 34,5% bardzo często, a 32,7% często. Grupa 32,7% korzysta z tych informacji sporadycznie, co wskazuje na możliwość zwiększenia ich zaangażowania. Brak osób, które nie korzystają w ogóle z publikacji, świadczy o solidnej obecności Stowarzyszenia w świadomości odbiorców. Istnieje potencjał do dalszego rozwoju, szczególnie wśród osób sporadycznie korzystających z materiałów. Stowarzyszenie powinno skupić się na utrzymaniu zaangażowania aktywnych użytkowników oraz zwiększeniu częstotliwości kontaktu z mniej zaangażowaną grupą.

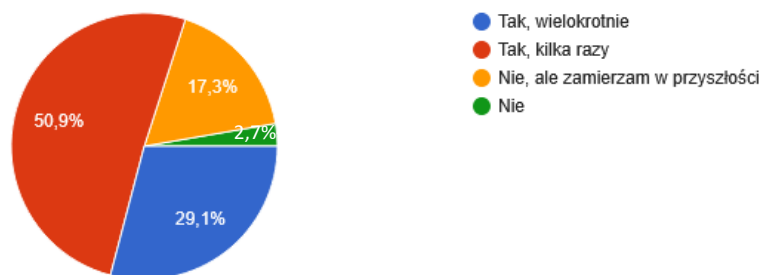
Wykres 5 Rozkład odpowiedzi ankietowanych na pytanie: Jakie formy komunikacji byłyby dla Pana/Pani najbardziej skuteczne?

Źródło danych: Opracowanie własne na bazie ankiety internetowej.

Większość respondentów preferuje cyfrowe formy komunikacji, zwłaszcza media społecznościowe (58,2%), co sugeruje, że Stowarzyszenie powinno skupić się na aktywności w tych kanałach. Strona internetowa pozostaje ważnym narzędziem, ale nie jest pierwszym wyborem. Spotkania informacyjne mają mniejsze znaczenie, co może oznaczać, że odbiorcy wolą szybkie, zdalne formy kontaktu.

Wykres 6 Rozkład odpowiedzi na pytanie: Czy brał/a Pan/Pani udział w wydarzeniach, projektach lub inicjatywach organizowanych przez Stowarzyszenie Dolina Pilicy?

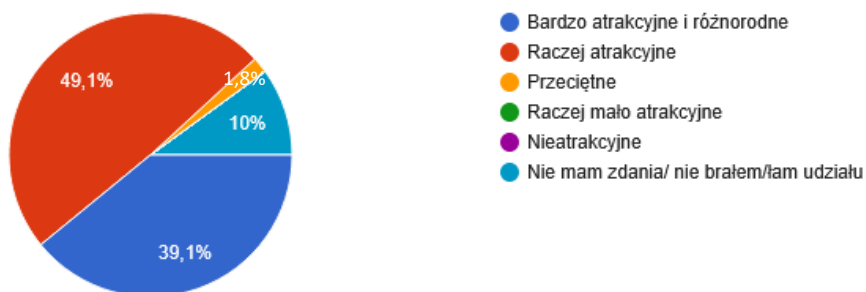

Źródło danych: Opracowanie własne na bazie ankiety internetowej.

Wyniki przeprowadzonego badania wskazują, że zdecydowana większość respondentów (80%) miała już okazję uczestniczyć w wydarzeniach organizowanych przez Stowarzyszenie, co świadczy o wysokim poziomie zainteresowania jego inicjatywami. Dodatkowo, 17,3% ankietowanych zadeklarowało zamiar uczestnictwa w przyszłych przedsięwzięciach, co może sugerować pozytywne nastawienie i gotowość do zaangażowania się w kolejne projekty. Zaledwie 2,7% respondentów nie wzięło udziału w żadnym z wydarzeń, co stanowi marginalny odsetek.

Reasumując, podejmowane przez LGD inicjatywy cieszą się dużym zainteresowaniem, a przyszłe działania powinny koncentrować się na utrzymaniu dotychczasowego poziomu zaangażowania uczestników, a także na pozyskiwaniu nowych.

Wykres 7 Rozkład odpowiedzi na pytanie: Jak ocenia Pan/Pani atrakcyjność i różnorodność działań animujących społeczność organizowanych przez Stowarzyszenie?

Źródło danych: Opracowanie własne na bazie ankiety internetowej.

Wyniki przeprowadzonego badania wskazują na wysoki poziom satysfakcji z działań animacyjnych realizowanych przez LGD. Aż 88,2% respondentów oceniło je jako atrakcyjne lub bardzo atrakcyjne, co świadczy o skuteczności podejmowanych inicjatyw oraz ich dopasowaniu do oczekiwań społeczności. Nieliczni respondenci (1,8%) ocenili działania jako przeciętne, co może wskazywać na niewielką grupę osób, dla których oferta Stowarzyszenia nie była w pełni satysfakcjonująca. Brak ocen negatywnych (0% wskazań dla odpowiedzi „raczej mało atrakcyjne” oraz „nieatrakcyjne”) jest bardzo pozytywnym sygnałem i sugeruje, że działania Stowarzyszenia są dobrze dopasowane do oczekiwań uczestników. 10% badanych nie miało zdania lub nie brało udziału w działaniach, co może oznaczać, że nie wszyscy członkowie społeczności są jeszcze zaangażowani w inicjatywy organizowane przez Stowarzyszenie. Może to stanowić potencjalny obszar do poprawy – np. poprzez lepszą promocję wydarzeń lub dostosowanie ich do nowych grup odbiorców. Nie mniej jednak

wyniki badania jednoznacznie wskazują, że działania animacyjne organizowane przez LGD cieszą się dużym uznaniem i pozytywną opinią.

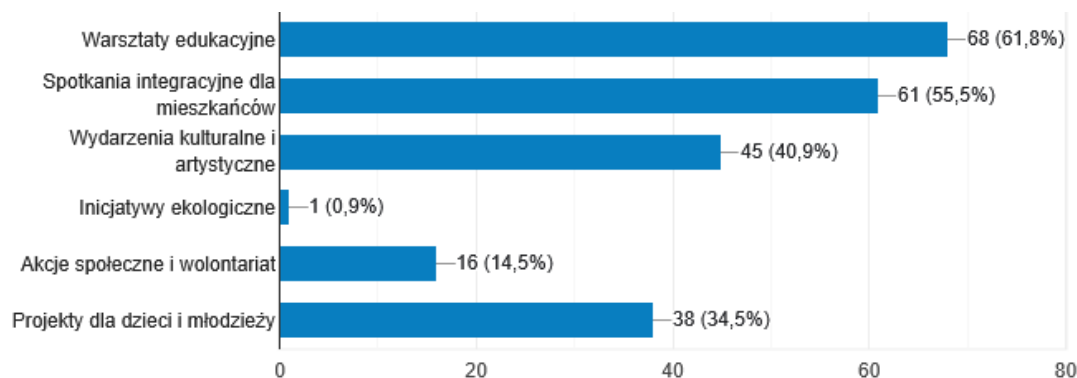
Wykres 8 Rozkład odpowiedzi na pytanie: Jak ocenia Pan/Pani skuteczność działań animujących lokalną społeczność organizowanych przez Stowarzyszenie?

Źródło danych: Opracowanie własne na bazie ankiety internetowej.

83,7% respondentów uznało działania animujące lokalną społeczność organizowane przez Stowarzyszenie za skuteczne lub bardzo skuteczne, co świadczy o ich wysokiej wartości i adekwatności względem potrzeb mieszkańców. W szczególności 38,2% badanych oceniło inicjatywy jako bardzo skuteczne, podkreślając ich rolę w pobudzaniu mieszkańców do działania i wzmacnianiu więzi lokalnych. 45,5% respondentów uznało działania za skuteczne, ale wskazało na potrzebę większej różnorodności inicjatyw, co może stanowić ceną wskazówkę do dalszego rozwoju oferty Stowarzyszenia. Jedynie 4,5% uczestników badania określiło działania jako przeciętne, wskazując na ich ograniczoną dostępność dla niektórych grup społecznych. Może to sugerować konieczność lepszego dostosowania form i metod animacji do bardziej zróżnicowanych odbiorców. Brak ocen negatywnych (0% wskazań na „nieskuteczne – nie angażują społeczności”) jest bardzo pozytywnym sygnałem, świadczącym o tym, że organizowane inicjatywy mają realny wpływ na mieszkańców i są dostrzegane jako wartościowe. Jedynie 11,8% respondentów nie miało zdania lub nie brało udziału w działaniach, co może oznaczać, że nie wszystkie grupy społeczności są jeszcze w pełni zaangażowane. Może to wynikać z niedostatecznej promocji działań lub braku oferty dostosowanej do ich oczekiwań i potrzeb.

Wykres 9 Rozkład odpowiedzi na pytanie: Jakie rodzaje działań animacyjnych uważa Pan/Pani za najbardziej wartościowe?

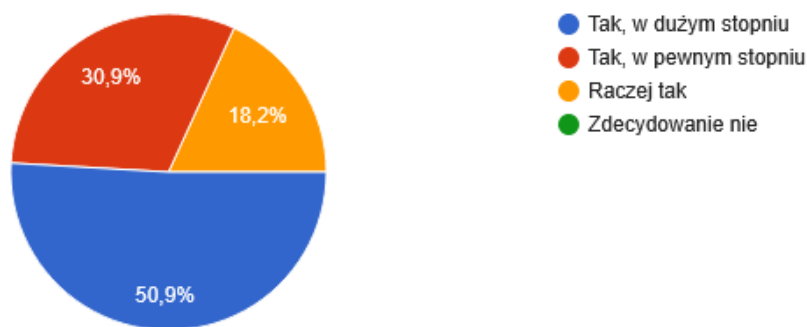

Źródło danych: Opracowanie własne na bazie ankiety internetowej.

Analiza wyników badań wskazuje, że największym uznaniem wśród respondentów cieszą się warsztaty edukacyjne, które jako najbardziej wartościową formę działań animacyjnych wskazało 61,8% ankietowanych. Tego rodzaju inicjatywy odgrywają kluczową rolę w rozwoju lokalnej społeczności, umożliwiając przekazywanie wiedzy i umiejętności oraz tworząc przestrzeń do indywidualnego rozwoju uczestników. Drugą pozycję w rankingu zajmują spotkania integracyjne, uzyskując 55,5% wskazań. Ich wysoka wartość wynika z faktu, że sprzyjają budowaniu więzi społecznych, wzmacniają poczucie wspólnoty i wspierają współpracę mieszkańców. Na kolejnym miejscu znalazły się wydarzenia kulturalne i artystyczne, które uzyskały 40,9% głosów. Ich znaczenie wynika z możliwości promocji lokalnych talentów, podnoszenia jakości życia kulturalnego oraz wspierania twórczości artystycznej. Działania te odgrywają również istotną rolę w kształtowaniu tożsamości regionu oraz jego promocji. Nieco mniejsze zainteresowanie wzbudzają projekty skierowane do dzieci i młodzieży, które jako wartościowe wskazało 34,5% badanych. Aktywności te wspierają rozwój młodych osób, kształtując umiejętności współpracy, kreatywności oraz ułatwiając integrację w środowisku lokalnym. Znacząco niższą popularnością cieszą się akcje społeczne i wolontariat (14,5% wskazań). Pomimo istotnej roli, jaką pełnią w społeczeństwie, mogą być postrzegane jako wymagające większego zaangażowania, co może tłumaczyć ich niższą atrakcyjność w porównaniu z innymi formami działań animacyjnych. Najniższy poziom zainteresowania uzyskały inicjatywy ekologiczne, które wskazało jedynie 0,9% respondentów. Uzyskany wynik może wynikać z niskiej świadomości ekologicznej wśród uczestników badania.

Podsumowując, kluczowe dla społeczności lokalnych są działania edukacyjne, integracyjne oraz kulturalne, które w największym stopniu odpowiadają na potrzeby mieszkańców, wzmacniając ich kompetencje, relacje społeczne oraz tożsamość kulturową.

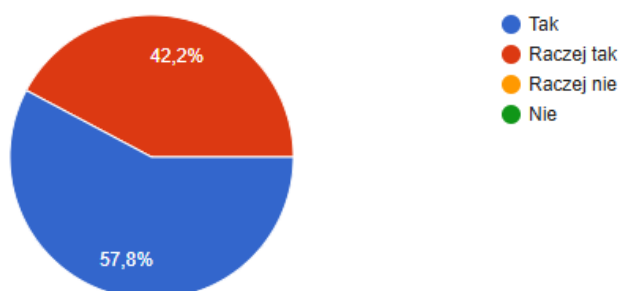
Wykres10 Rozkład odpowiedzi na pytanie: Czy Pana/Pani zdaniem działania Stowarzyszenia przyczyniają się do integracji lokalnej społeczności?

Źródło danych: Opracowanie własne na bazie ankiety internetowej.

Ankietowani zostali poproszeni o ocenę wpływu działań Stowarzyszenia na integrację społeczności lokalnej. Wyniki wskazują, że zdecydowana większość respondentów dostrzega pozytywny wpływ podejmowanych przez LGD działań. Ponad połowa badanych (50,9%) uważa, że działania Stowarzyszenia istotnie przyczyniają się do integracji społecznej. 30,9% ankietowanych zauważa pozytywny wpływ działań, choć nie ocenia go jako w pełni dominującego. 18,2% osób dostrzega pewne pozytywne aspekty integracyjne, choć ich ocena pozostaje bardziej umiarkowana. Reasumując ponad 80% respondentów wyraźnie wskazuje na pozytywny wpływ Stowarzyszenia na integrację społeczną, co potwierdza skuteczność podejmowanych działań zaś brak negatywnych ocen świadczy o dużym społecznym uznaniu dla inicjatywy organizowanych przez LGD.

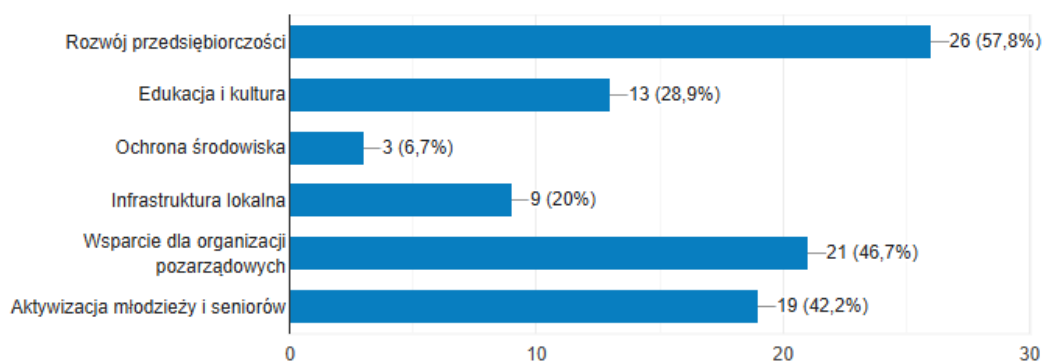
Wykres 11 Rozkład odpowiedzi ankietowych na pytanie: Czy uważa Pan/Pani, że przedsięwzięcia zaplanowane w Lokalnej Strategii Rozwoju odpowiadają na realne potrzeby społeczności?

Źródło danych: Opracowanie własne na bazie ankiety internetowej.

Na podstawie przedstawionych wyników można zauważyć, że większość respondentów (57,8%) uważa, iż przedsięwzięcia zaplanowane w Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) odpowiadają na realne potrzeby społeczności. Niemniej jednak znaczący odsetek (42,2%) jest odmiennego zdania, co wskazuje na istniejące wątpliwości i obszary do poprawy. Przewaga głosów pozytywnych sugeruje, że LSR w dużej mierze odpowiada na oczekiwania mieszkańców. Może to wynikać z skutecznych konsultacji społecznych i włączania mieszkańców w proces planowania, trafnej diagnozy problemów, wdrażania projektów, które rzeczywiście wpływają na poprawę jakości życia społeczności. Jednak 42,2% osób, które nie zgadzają się z tym stwierdzeniem, to znaczący sygnał, że nie wszystkie potrzeby zostały uwzględnione.

Wykres 12 Rozkład odpowiedzi ankietowych na pytanie: Które z obszarów wymagają większego wsparcia w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Dolina Pilicy?

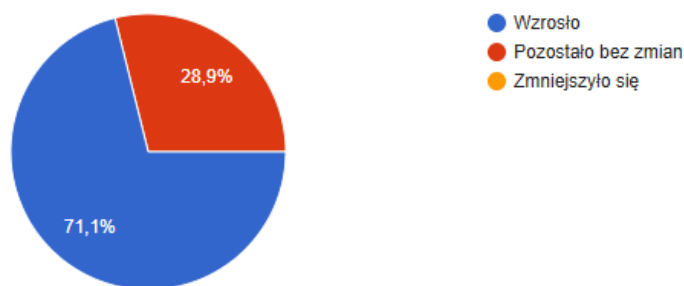

Źródło danych: Opracowanie własne na bazie ankiety internetowej.

Na podstawie przedstawionych wyników można zauważyć, że największym wsparciem dla społeczności objętej strategią jest rozwój przedsiębiorczości (57,8%). Jednocześnie duże znaczenie ma również wsparcie dla organizacji pozarządowych (46,7%) oraz aktywizacja młodzieży i seniorów (42,2%). Edukacja i kultura (28,9%), infrastruktura lokalna (20%) oraz ochrona środowiska (6,7%) znalazły się na dalszych miejscach, co może sugerować, że są one postrzegane jako mniej pilne potrzeby. Najwyższy wynik w zakresie rozwoju przedsiębiorczości świadczy o dużym zapotrzebowaniu na wsparcie dla lokalnych

przedsiębiorców i osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą. Wynik w kategorii wsparcie dla organizacji pozarządowych pokazuje, że organizacje pozarządowe (NGO) mają istotne trudności w swojej działalności. Możliwe bariery to: brak stabilnego finansowania, niedostateczna współpraca z samorządem, ograniczone zasoby ludzkie i infrastrukturalne. Aktywizacja młodzieży i seniorów wynika prawdopodobnie z niewystarczającej oferty działań skierowanych do tych grup społecznych. Młodzież może odczuwać brak perspektyw rozwoju lokalnego, a seniorzy – niedostateczne wsparcie w zakresie integracji społecznej. Niższe wyniki w tych obszarach edukacja i kultura oraz infrastruktura lokalna sugerują, że potrzeby związane z edukacją, kulturą oraz infrastrukturą nie są najpilniejszym problemem, ale wciąż wymagają wsparcia. Wynik w zakresie środowiska sugeruje, że ochrona środowiska nie jest postrzegana jako priorytetowy problem w lokalnej społeczności. Może to oznaczać, że dotychczasowe działania są wystarczające lub że świadomość ekologiczna mieszkańców wymaga dalszego wzmocnienia.

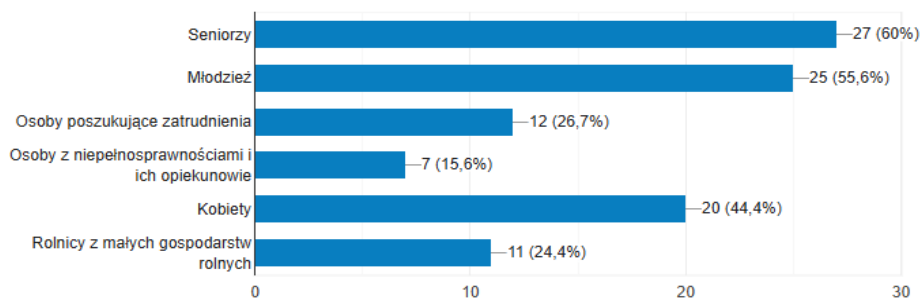
Wykres 13 Rozkład odpowiedzi ankietowych na pytanie: Jak ocenia Pan/Pani zaangażowanie mieszkańców w działania społeczne i inicjatywy lokalne w porównaniu do lat wcześniejszych?

Źródło danych: Opracowanie własne na bazie ankiety internetowej.

Wyniki wskazują, że 71,1% respondentów dostrzega wzrost zaangażowania mieszkańców, podczas gdy 28,9% uważa, że poziom aktywności pozostał bez zmian. Brak odpowiedzi wskazujących na spadek zaangażowania sugeruje pozytywny trend w lokalnej społeczności. Taki wynik może świadczyć o skutecznych działaniach wspierających aktywność obywatelską. Możliwe przyczyny tego wzrostu to większa liczba inicjatyw społecznych, skuteczniejsza komunikacja i promocja działań, wzrost świadomości społecznej. Znaczący odsetek mieszkańców uważa jednak, że poziom aktywności nie uległ zmianie. Może to wynikać z: ograniczonego zaangażowania niektórych grup społecznych, np. osób starszych czy młodzieży, barier w dostępie do inicjatyw (np. brak czasu, brak informacji, ograniczenia finansowe), braku nowych form angażowania mieszkańców – te same metody mogą nie przyciągać nowych uczestników.

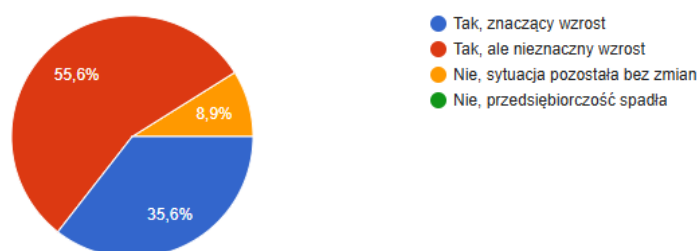
Wykres 14 Rozkład odpowiedzi ankietowych na pytanie: Jakie grupy społeczne szczególnie potrzebują wsparcia w Pana/Pani gminie?

Źródło danych: Opracowanie własne na bazie ankiety internetowej.

Wyniki badania wskazują, że największego wsparcia potrzebują seniorzy (60%) i młodzież (55,6%). Istotne potrzeby zgłaszają również kobiety (44,4%), a w dalszej kolejności osoby poszukujące zatrudnienia (26,7%), rolnicy z małych gospodarstw (24,4%) oraz osoby z niepełnosprawnością i ich opiekunowie (15,6%). Najwyższy wynik grupy seniorów w tej kategorii wskazuje na rosnące wyzwania związane ze starzejącym się społeczeństwem. Możliwe przyczyny wysokiego zapotrzebowania na wsparcie to: brak odpowiedniej opieki zdrowotnej i usług opiekuńczych, wykluczenie cyfrowe i trudności w dostępie do nowoczesnych technologii, potrzeba większej liczby działań społecznych, które zapobiegają izolacji, ograniczona mobilność i trudności w transporcie. Wysoka potrzeba wsparcia młodych ludzi związana jest z brakiem perspektyw zawodowych, ograniczoną ofertą kulturalno-edukacyjną oraz niedostatecznym wsparciem psychologicznym. Wysoki wynik w kategorii kobiety może wynikać z nierówności na rynku pracy, trudności w godzeniu życia zawodowego i rodzinnego oraz ograniczonego dostępu do inicjatyw wspierających rozwój kobiet. Natomiast w kategorii osoby poszukujące zatrudnienia bezrobotni mogą napotykać trudności związane z brakiem ofert pracy, niedopasowaniem kwalifikacji do wymagań rynku pracy lub niewystarczającym wsparciem instytucji publicznych. Rolnicy z małych gospodarstw potrzebują wsparcia finansowego i doradczego aby konkurować z przedsiębiorcami. Osoby z niepełnosprawnością i ich opiekunowie – najmniejszy, ale istotny wynik. Chociaż ta grupa uzyskała najniższy wynik, ich potrzeby mogą być znaczące. Problemy mogą dotyczyć m.in. barier architektonicznych, braku dostępu do rehabilitacji czy trudności w znalezieniu pracy.

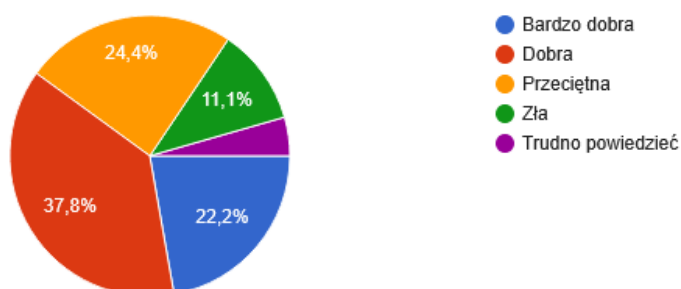
Wykres 15 Rozkład odpowiedzi ankietowych na pytanie: Czy w ostatnich latach zauważył/a Pan/Pani rozwój przedsiębiorczości w swojej okolicy?

Źródło danych: Opracowanie własne na bazie ankiety internetowej.

Wyniki wskazują, że większość mieszkańców dostrzega wzrost przedsiębiorczości w swojej okolicy, jednak dominuje opinia, że jest on nieznaczny. 55,6% respondentów zauważyło rozwój, podczas gdy 35,6% ocenia ten wzrost jako niewielki. Jedyne 8,9% uważa, że sytuacja nie uległa zmianie, co oznacza, że brak opinii o spadku przedsiębiorczości jest pozytywnym sygnałem. Mimo pozytywnej tendencji, większość mieszkańców nie postrzega zmian jako znaczących. Możliwe przyczyny tego stanu to: trudności z dostępem do kapitału i finansowania, brak kompleksowego wsparcia dla nowych firm, ograniczona liczba klientów na rynku lokalnym, niepewność gospodarcza. Choć wzrost oceniany jest jako nieznaczny, jednak nadal postępuje. Możliwe czynniki, które na to wpływają: programy wsparcia dla przedsiębiorców – np. dotacje unijne, lokalne programy rozwoju firm.

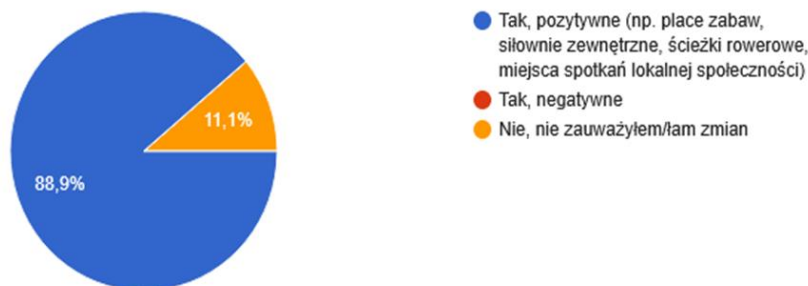
Wykres 16 Rozkład odpowiedzi ankietowanych na pytanie: Jak ocenia Pan/Pani dostępność miejsc pracy na lokalnym rynku?

Źródło danych: Opracowanie własne na bazie ankiety internetowej.

Większość respondentów (60,0%) ocenia dobrze (37,8%) i bardzo dobrze (22,2%) dostępność miejsc pracy na lokalnym rynku, co może sugerować, że lokalny rynek pracy jest w dobrej kondycji, co jest pozytywnym sygnałem dla mieszkańców i potencjalnych pracowników. Tylko 11,1 % respondentów wskazuje na problemy z dostępnością miejsc pracy, to również pozytywny wskaźnik, ponieważ sugeruje, że większość mieszkańców nie doświadcza trudności w znalezieniu zatrudnienia. Wynik badania może być zachęcający dla osób poszukujących pracy, ponieważ wskazuje na stabilność rynku.

Wykres 17 Rozkład odpowiedzi ankietowanych na pytanie: Czy w Pana/Pani miejscowości zaszły istotne zmiany w infrastrukturze w ostatnich latach w efekcie wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Dolina Pilicy?

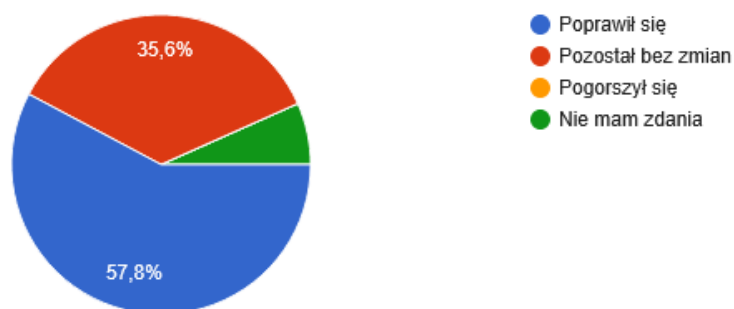

Źródło danych: Opracowanie własne na bazie ankiety internetowej.

Aż 88,9 % respondentów oceniło pozytywnie zmiany w infrastrukturze co sugeruje, że mieszkańcy dostrzegają inwestycje w budowę placów zabaw, siłowni zewnętrznych, miejsc spotkań czy ścieżek rowerowych, które sprzyjają aktywnemu stylowi życia i integracji społecznej. Takie udogodnienia mogą znacząco poprawić jakość życia i rozwój lokalnej społeczności.

Tylko 11,1 % badanych stwierdziło że nie zauważyło zmian w infrastrukturze co oznacza, że większość osób dostrzega poprawę w swoim otoczeniu. To może świadczyć o trafności podejmowanych działań, które mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców.

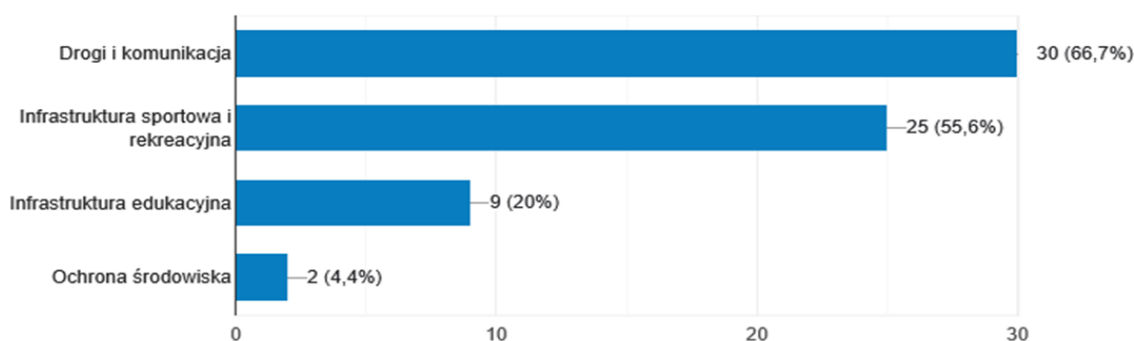
Wykres 18 Rozkład odpowiedzi ankietowanych na pytanie: Jak ocenia Pan/Pani stan środowiska naturalnego w Twojej okolicy w porównaniu do lat wcześniejszych?

Źródło danych: Opracowanie własne na bazie ankiety internetowej.

Większość respondentów (57,8%) zauważyło poprawę stanu środowiska naturalnego w swojej okolicy, co może wskazywać na skuteczne działania podejmowane w celu ochrony środowiska, takie jak poprawa jakości powietrza czy inicjatywy związane z recyklingiem. Tego rodzaju zmiany są niezwykle ważne dla zdrowia i przyszłości naszej społeczności. 35,6% ankietowanych stwierdziło że nie zauważyło zmian w stanie środowiska, może to sugerować, że niektóre działania na rzecz ochrony środowiska nie są jeszcze wystarczająco widoczne dla wszystkich mieszkańców. Może to wskazywać na potrzebę dalszej edukacji i komunikacji na temat podejmowanych inicjatyw. Ważne jest, aby tak angażować społeczność w działania proekologiczne, aby każdy mógł dostrzegać pozytywne zmiany.

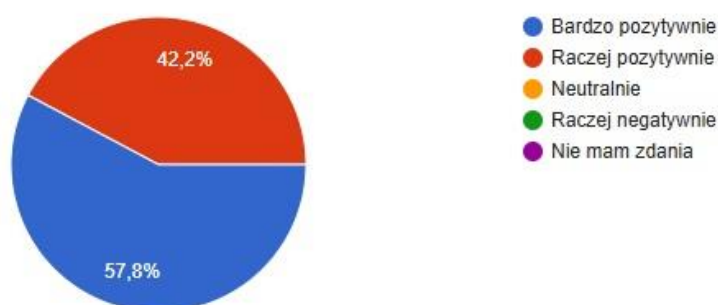
Wykres 19 Rozkład odpowiedzi ankietowanych na pytanie: Jakie inwestycje w infrastrukturę są najbardziej potrzebne w Pana/Pani miejscowości?

Źródło danych: Opracowanie własne na bazie ankiety internetowej.

Najwięcej respondentów (66,7%) zauważa potrzebę inwestycji w infrastrukturę drogową i komunikacyjną, co wskazuje na rosnące zapotrzebowanie na lepsze drogi i transport publiczny, które ułatwiają codzienne poruszanie się. Inwestycje w tę dziedzinę mogą znacząco poprawić jakość życia mieszkańców, zwiększyć bezpieczeństwo na drogach oraz przyczynić się do rozwoju lokalnej gospodarki. 55,6% badanych uznało potrzebę dalszego inwestowania w infrastrukturę sportową i rekreacyjną, to pokazuje, że mieszkańcy cenią sobie aktywność fizyczną i zdrowy styl życia, a także chcą mieć dostęp do odpowiednich obiektów, które sprzyjają uprawianiu sportu i rekreacji. Inwestycje w tej dziedzinie mogą przyczynić się do integracji społecznej, poprawy zdrowia oraz ogólnej jakości życia w społeczności lokalnej. 20% ankietowanych zauważa potrzebę inwestycji w edukację, chociaż to mniejszy odsetek w porównaniu do innych obszarów, to jednak wskazuje na świadomość znaczenia edukacji dla przyszłości społeczności. Jedynie 4,4% badanych wskazało na potrzebę inwestycji w ochronę środowiska co potwierdziło, że większość osób ankietowanych zauważa poprawę stanu środowiska naturalnego bądź nie zauważa jego pogorszenia.

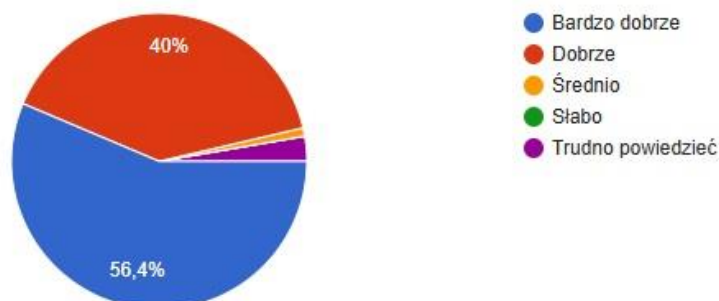
Wykres 20 Rozkład odpowiedzi ankietowych na pytanie: Jak ocenia Pan/Pani rolę i wpływ LGD na rozwój swojej gminy?

Źródło danych: *Opracowanie własne na bazie ankiety internetowej.*

Zgodnie z zaprezentowanym wykresem, zdecydowana większość respondentów ocenia rolę i wpływ LGD na rozwój gminy pozytywnie. Aż 57,8% badanych wskazało odpowiedź „bardzo pozytywnie”, natomiast 42,2% – „raczej pozytywnie”. Nie odnotowano żadnych odpowiedzi neutralnych, negatywnych ani braku zdania, co sugeruje wysoki poziom akceptacji i zaufania wobec działań LGD. Może to świadczyć o tym, że projekty i inicjatywy podejmowane przez LGD przynoszą wyraźne korzyści społeczności lokalnej, wpływając na rozwój gospodarczy, poprawę infrastruktury czy wzrost zaangażowania mieszkańców w sprawy gminy.

Wykres 21 Rozkład odpowiedzi ankietowych na pytanie: Jak ocenia Pan/Pani ogólnie działalność prowadzoną przez Stowarzyszenie Dolina Pilicy?

Źródło danych: Opracowanie własne na bazie ankiety internetowej.

Z przedstawionego wykresu wynika, że zdecydowana większość badanych bardzo dobrze (56,4%) lub dobrze (40%) ocenia działalność Stowarzyszenia Dolina Pilicy. Łącznie daje to ponad 96% pozytywnych opinii. Pozostałe kategorie („średnio”, „słabo” oraz „trudno powiedzieć”) stanowią niewielki odsetek odpowiedzi, co wskazuje na wysoki poziom uznania dla podejmowanych przez Stowarzyszenie działań.

Wykres 22 Rozkład odpowiedzi ankietowych na pytanie: W jakich nowych inicjatywach lub wydarzeniach chciał(a)by Pan/Pani uczestniczyć w przyszłości?

Imprezach
Przy koordynowaniu nowych projektów w ramach dodatkowych programów/zadań publicznych
Więcej warsztatów dla społeczności
warsztaty edukacyjne, wydarzenia kulturalne
wyjazdy studyjne dla seniorów
Imprezach lokalnych
szkolenia, wyjazdy studyjne, warsztaty rekodzielnicze
warsztaty edukacyjne

Źródło danych: Opracowanie własne na bazie ankiety internetowej.

Zebrane odpowiedzi pokazują, że mieszkańcy chcieliby uczestniczyć przede wszystkim w różnorodnych warsztatach, szkoleniach i imprezach – zarówno edukacyjnych, jak i kulturalnych. Istotne są też wyjazdy studyjne (zwłaszcza skierowane do seniorów), a także możliwość współtworzenia i koordynowania nowych projektów, które w przyszłości mogą przyczynić się do dalszego rozwoju lokalnej społeczności.

12.3 Wnioski z badania ankietowego

Poniżej prezentujemy kluczowe wnioski z przeprowadzonego badania ankietowego:

1. Silne związki mieszkańców z regionem – Ponad połowa respondentów (56,4%) mieszka na obszarze LGD dłużej niż 10 lat, co świadczy o przywiązaniu do regionu. Jednocześnie 22,8% to nowi mieszkańcy (poniżej 5 lat), co wskazuje na napływ ludności.
2. Dominacja mediów społecznościowych jako źródła informacji – Aż 70,9% ankietowanych czerpie informacje o działalności Stowarzyszenia Dolina Pilicy głównie z mediów społecznościowych, co podkreśla ich kluczową rolę w komunikacji.
3. Wysoka ocena dostępności i przejrzystości informacji – 93,6% respondentów oceniło jakość informacji przekazywanych przez Stowarzyszenie jako „bardzo dobre” lub „dobre”, co wskazuje na skuteczną komunikację.
4. Zaangażowanie mieszkańców w inicjatywy Stowarzyszenia – 80% respondentów uczestniczyło już w wydarzeniach organizowanych przez LGD, a kolejne 17,3% zamierza to zrobić, co dowodzi dużego zainteresowania działaniami Stowarzyszenia.
5. Preferencje komunikacyjne mieszkańców – Najbardziej skutecznymi kanałami przekazywania informacji są media społecznościowe (58,2%) i strona internetowa. Spotkania informacyjne mają mniejsze znaczenie, co sugeruje preferencję szybszych, zdalnych form kontaktu.
6. Najbardziej cenione formy działań animacyjnych – Warsztaty edukacyjne (61,8%), spotkania integracyjne (55,5%) oraz wydarzenia kulturalne (40,9%) cieszą się największym uznaniem wśród mieszkańców, co wskazuje na ich istotną rolę w życiu społeczności.
7. Potrzeba większego wsparcia w zakresie przedsiębiorczości i NGO – Rozwój przedsiębiorczości (57,8%) oraz wsparcie organizacji pozarządowych (46,7%) to kluczowe obszary wymagające większego zaangażowania w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju.

XIII. Wnioski i zalecenia

1. Poprzez analizę dostępnych źródeł danych można wnioskować, iż Stowarzyszenie Dolina Pilicy efektywnie zarządza pracą biura Stowarzyszenia Dolina Pilicy i jego organów. Sprawnie podejmuje decyzje w zakresie wdrażania LSR, co pozwala na realizację wszystkich zamierzonych celów. Stowarzyszenie cieszy się bardzo dużą rozpoznawalnością wśród mieszkańców obszaru LGD. Skuteczność działania LGD jest bardzo dobra. Działania animacyjno-integracyjne, które są podejmowane należy kontynuować. Bardzo wysoka ocena działalności biura w przeprowadzonym badaniu ankietowym również świadczy o bardzo dobrej pracy biura. Biuro nadal powinno kontynuować działania informacyjne na stronie www.dolinapilicy.pl, portalach społecznościowych, które również wpływają na efektywność wdrażania LSR.
2. Realizacja rzeczowa i finansowa LSR przebiegła zgodnie z przyjętym Planem działania.

3. Z uwagi na to, iż nie zostały przeprowadzone żadne nabory wniosków, należy położyć nacisk na ogłaszanie zaplanowanych naborów zgodnie z terminem, w celu uniknięcia sankcji finansowych, będących następstwem nieosiągnięcia poszczególnych kamieni milowych, określonych w umowie ramowej.
4. Mając na uwadze problemy dotyczące poprawności komunikacji pomiędzy systemami CSOB a ePUE, zaleca się w regulaminie naboru wprowadzić zapis, zobowiązujący wnioskodawcę do przesłania na adres e-mailowy biura Stowarzyszenia wystawionego przez PUE potwierdzenia złożenia WoPP, podając swoje imię i nazwisko/nazwę wraz z numerem EP, numerem naboru i znakiem sprawy. W przypadku niewidocznienia wniosku w CSOB, LGD bazując na otrzymanych danych, będzie mogła podjąć stosowne działania celem odnalezienia wniosku w systemie.
5. W ramach szkoleń organizowanych przez LGD przed ogłoszeniem naborów zaleca się informowanie potencjalnych wnioskodawców o występujących nieprawidłowościach w funkcjonowaniu systemu CSOB, w celu zminimalizowania ewentualnych trudności i nieporozumień.
6. Dokumentacja dot. procedur i wyboru operacji została złożona w wymaganym terminie, jednak konieczność jej zatwierdzenia przez Zarząd Województwa wydłużyła proces i uniemożliwiła ogłoszenie naborów w 2024 roku. Skuteczność opracowanych procedur oraz kryteriów wyboru będzie mogła zostać oceniona dopiero po ich zatwierdzeniu i wdrożeniu w praktyce.
7. Działania promocyjne Stowarzyszenia Dolina Pilicy obejmujące prowadzenie strony internetowej, aktywność w mediach społecznościowych oraz organizację lokalnych wydarzeń, przyczyniają się do zwiększenia świadomości marki i aktywizacji społeczności. Wysoka liczba odwiedzin mediów społecznościowych wskazuje na duże zainteresowanie działalnością stowarzyszenia. Jednak brak szczegółowych danych dotyczących odwiedzin strony internetowej utrudnia pełną ocenę efektywności tego kanału komunikacji.
8. Mając na uwadze wieloletnie doświadczenia we wdrażaniu LSR zaleca się dostosowywanie narzędzi promocji do potrzeb lokalnych mieszkańców oraz możliwie szybkie reakcje w stosunku do zmian w otoczeniu LSR celem odpowiedzi na potrzeby mieszkańców.
9. Stowarzyszenie powinno w sposób ciągły prowadzić aktywny dialog społeczny, podtrzymywać społeczną aktywność, społeczne konsultacje, kontynuować intensywną działalność informacyjno-szkoleniową przygotowującą potencjalnych wnioskodawców do uzyskania skutecznej pomocy w ramach wdrażania LSR.